

8 ЛЮБИМЫХ теле-каналов ТВ ПРОГРАММА (15.XII — 21.XII)

Петро СИМОНЕНКО, перший секретар ЦК Компартії України, голова фракції КПУ у Верховній Раді

Україна і криза глобального фінансового капіталізму

ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛЕНКО

Світова спільнота переживає драматичний період розвитку. Національні економіки занурюються в рецесію, скорочується виробництво, зростає безробіття, знижується рівень життя. Світ змушений платити високу ціну за надію на можливість безкризового розвитку в сучасних умовах.

В Україні говорять про кризу часто і багато. Експерти, політологи, економісти, політики завзято обговорюють вплив світових проблем на українську економіку. При цьому коли мова заходить про внутрішні передумови економічної депресії, представники українського істеблішменту соромливо опускають очі.

Комуністи не раз заявляли, що економічна модель, створена в Україні за роки незалежності, нежиттєздатна. Ми застерігали суспільство, що будівничі периферійного, кланово-олігархічного капіталізму не зможуть гарантувати національній економіці стабільний розвиток, а народові — добробут.

Нинішня глобальна криза цілком підтвердила оцінки і прогнози комуністів. Нікчемність та антисоціальний характер економічної політики і Кучми, і Ющенка очевидні. Вся потворність системи глобального фінансового капіталізму проявилася в Україні в гіпертрофованому вигляді.

На жаль, навіть у період кризи нинішня компрадорська політична еліта не прагне забезпечувати інтереси громадян. Українська влада перетворилася на тимчасову адміністрацію Міжнародного валютного фонду, яка відповідає виключно за добробут олігархів і своєчасну евакуацію іноземного капіталу з тонучого корабля української економіки.

Основні характеристики українського периферійного капіталізму

В середині дев'яностих найпопулярнішими міркуваннями лібералів і «приватизаторів» були тези про неефективність держави як власника. Вважалося, що тільки-но виробничі активи перейдуть у руки приватного капіталу, економіка запрацює. В результаті під сурдину т. зв. ліберальних реформ було вчинено хижачке розграбування загальнонародної власності. Практично 90% усіх виробничих активів перейшло під контроль 2—3% «нових українців».

Однак ефект відновного зростання української промисловості 2000—2004 рр., поспішно записаний у заслугу новим «ефективним власникам», швидко зійшов нанівець. Сьогодні ми бачимо справжню ціну цього так званого економічного піднесення.

Моя картопелька

► Будь ласка, читайте на стор. 8

Без бензину і солярки

► Будь ласка, читайте на стор. 9

Аграрная жемчужина Харьковщины

► Пожалуйста, читайте на стр. 4—5

► Будь ласка, читайте на стор. 2—3

Україна і криза глобального

Будь ласка, див. початок на стор. 1

Україна де-факто перестала бути високорозвиненою індустріальною державою. На початок цього року зношеність основних виробничих фондів, машин і механізмів становить 60—80%. При цьому в гірничо-металургійному комплексі цей показник, за повідомленням інтернет-видання «Металургія України» (з посиланням на Укррудпром), сягає 65%, у тому числі коксових батарей — 54%, доменних печей — 89, мартенівських печей — 87, конвертерів — 26, прокатних станів — 90%.

У майже 90% шахт більше 20 років не проводилося реконструкції. Із семи тис. одиниць основно-го стаціонарного устаткування галузі дві третини відпрацювали свій термін експлуатації та вимагають негайної заміни.

Інноваційна активність практично припинилася. У 2005—2007 рр. інноваційною діяльністю в промисловості займалися лише кількасот підприємств.

Після приходу нового власника економіка України виявилася зорієнтованою в основному на випуск дешевої сировинної продукції. Ринки збуту не вдалося диверсифікувати, адже новий хазяїн відмовився від модернізації виробничої бази і скорочення енергоспоживання. Різно знизилися обсяги замовлень на випуск конкурентоздатної авіаційної та космічної техніки, об'єктів судно- та машинобудування, розробку прогресивних цифрових, інформаційних, інноваційних та високоточних технологій, наукові дослідження.

Про це красномовно свідчить структура експорту. За даними Держкомстату (<http://www.ukrstat.gov.ua/>), з 1995 р. по січень — червень 2008-го частка наукоємних галузей у структурі українського товарного експорту невинно і катастрофічно знижувалася.

При цьому наводяться такі вражаючі дані: якщо в 1995 р. частка машинобудування і приладобудування становила 19% (1999-й — 12, 2005-й — 13, 12), то в 2008 р. ледве дотягнула 9,4% (по групах механічне устаткування, транспортні засоби і дорожнє устаткування). Частка експорту оптичних, медико-хірургічних приладів ще в 2005 р. була на рівні 0,5%, а в 2008-му — лише 0,3%. Частка продукції, орієнтованої на побутовий вжиток, трохи перевищує 0,7%.

Кризові процеси не оминували і сільське господарство. Впродовж останніх 10—15 років рентабельність вітчизняного сільгоспвиробництва нестримно знижувалась — з 40% (на початку 90-х) до 14,4% у 2007 р. (за даними Асоціації «Український клуб аграрного бізнесу»).

Відбувається стрімка руйнація головного багатства України — родючих земель. Сьогодні внаслідок хижацької експлуатації деградація ґрунтів набула загрозливих масштабів. За розрахунками вчених, щорічні втрати ґрунту в Україні становлять 600 млн. тонн, у тому числі гумусу — до 20 млн. тонн.

Нищівного удару по конкурентоспроможності національної економіки завдала бездарна зовнішня політика режиму Ющенка. Стараннями нинішнього президента і його

попередників Україна випала з системи розподілу праці на пост-радянському просторі, але не змогла знайти свою нішу в інших системах. У результаті промислову і науково-технічну співпрацю з країнами СНД (насамперед із Росією) було згорнуто, і високотехнологічна продукція українських підприємств не знайшла свого місця на ринках Європи та США.

Утративши коопераційні зв'язки, невпинно деградувала національна наука. Український інжиніринг, який здійснювався в численних конструкторських бюро і галузевих проектних інститутах, практично знищено, а система освіти переорієнтовувалася на платне штаткування «псевдогуманітаріїв» та менеджерів з продажу.

Проте вступ України до СОТ, який наполегливо лобював Ющенко, не тільки не відкрив шляхи нашим товарам на світовий ринок, а й призвів до того, що внутрішній ринок виявився монополізованим зарубіжними корпораціями і практично втраченим для вітчизняних виробників. За якихось півроку після вступу до СОТ Україна зазнала збитків на 8 млрд. грн.

Не дивно, що Україна щороку дедалі нижче у світових рейтингах конкурентоспроможності. У 2006 р. за цим показником наша країна (за даними Всесвітнього економічного форуму) посідала 69-те місце, у 2007-му перемістилася на 73-тє.

Цього року в рейтингу конкурентоспроможності Міжнародного інституту розвитку менеджменту Україна з-поміж 55 держав опустилася з 46-го на 54-те місце.

Руйнування високотехнологічних виробництв призвело до стрімкої деградації соціального ресурсу. Десятки тисяч висококваліфікованих робітників, інженерів, наукових співробітників набули статусу вбогих маргіналів. Втративши роботу і засоби до існування, вони були змушені поповнити армію трудових мігрантів в Європі, США, Росії. Почалася четверта хвиля еміграції.

Тільки за офіційними даними (статистична служба Євросоюзу), без урахування нелегальної міграції, більше 100 тисяч українців виїхали на заробітки до Європи. За цим показником Україна потрапила до п'ятірки постачальників емігрантів у країни ЄС.

Загалом, за різними оцінками, за межами України працюють від 5 до 7 млн. наших громадян віком 20—49 років, а це 10—15% усього населення країни, або третина її працездатного населення.

Це означає, що країна не просто втрачає місця в міжнародних рейтингах — вона програве боротьбу за перспективу.

За роки незалежності різючих змін зазнала національна банківська система. Фактично сталася її деградація: від декількох великих національних банків, що забезпечують потреби реального сектора економіки, перейшли до заплутаної мережі різнокаліберних комерційних структур, які слугують інст-

рументом ухиляння від податків та розорення нещасливих одержувачів кредиту.

При нинішній «помаранчевій» владі фінансова система України взагалі перетворилася на величезну «фінансову бульбашку», накачану іноземними кредиторами. Її було повністю перебудовано під приємом «донорських» коштів, а за цим процесом з дивним спокоєм спостерігав головний фінансовий регулювальник країни — Нацбанк. За прикладом західних «колег по цеху» українські фінансисти концентрувалися на іпотечі та кредитному роздробі, не приділяючи належної уваги виробничому сектору.

У гонитві за відсотком позики українські банкіри при потуранні владі за рахунок зовнішніх запозичень збудували гігантську фінансову піраміду. Сьогодні в неї виявилися втягнутими мільйони наших співвітчизників, а фінансова система перетворилася на заручника іноземного спекулятивного капіталу. Зовнішній борг, основна частина якого — запозичення приватних фірм за кордоном, на 01.07.2008 р. перетнув позначку в 100 млрд. дол. і перевищив 60% номінального ВВП.

Влада і сама була не проти поспекулювати на фінансовому ринку, спочатку обрушивши долар до 4,6 грн., а потім створивши умови для стрімкої девальвації національної валюти.

Ще більш руйнівні процеси відбувалися в соціальній сфері. За роки незалежності розрив між багатими і бідними українцями перетворився на прірву.

Різниця в доходах 10% найбагатших і 10% найбідніших злетіла від 4,5 до 50 разів, тобто більше ніж у 10 разів, що як мінімум в 10—15 разів вище, ніж в економічно розвинених державах.

У відносинах між працею і капіталом українська олігархія із задволенням скопіювала модель, запропоновану системою глобального фінансового капіталізму. Як і в будь-якій «периферійній» економіці, в Україні стала нормою над-експлуатація праці.

При цьому рівень такої експлуатації в національній економіці — найвищий у Європі, рівень же оплати — найнижчий. Якщо в 1990 р. частка оплати праці у ВВП України становила 59%, то до 2008 р. вона скоротилася майже удвічі — до 32,6%. Частка зарплат і соціальних витрат у структурі собівартості продукції, що виробляється в Україні, ледве дотягує до 8%. Для порівняння: у США і Європі ця цифра у 6—8 разів вища (50—60%).

Крім того, зростання продуктивності праці практично ніяк не впливає на заробітну плату. Наприклад, на деяких сільгосппідприємствах таке зростання за шість років (2000—2006 рр.) сягнуло понад 300%, а збільшення розміру зарплат ледве перекирило показники інфляції.

Держава не виконує навіть

мізernih соціальних зобов'язань. За планами влади очікувалося, що зростання пенсій у 2008 р. становитиме 8%. Тепер і це мінімальне досягнення під питанням у зв'язку з невнесенням поправок до бюджету, важким економічним становищем і провалами дохідної частини бюджету.

Соціальну інфраструктуру України практично повністю зруйновано. Система державної освіти й охорони здоров'я, житлово-комунальне господарство за роки незалежності опинилися на межі цілковитого колапсу. Якість послуг невпинно деградувала, а доступ до них (особливо для жителів сільської місцевості) став практично неможливим.

Тільки завдяки зусиллям Компарті вдалося запобігти повному руйнуванню системи соцзабезпечення українських громадян, блокувати скасування пільг і підвищення пенсійного віку.

Закономірно, що за показником індексу людського розвитку Україна в 2007 р. серед 177 країн світу посіла 76-те місце. У 1993-му — пострадянському — році ми перебували на 45-му.

Індекс людського розвитку розраховується на основі показників очікуваної тривалості життя, письменності дорослого населення й освіти на рівні початкової, середньої та вищої школи, а також рівня доходу, що ґрунтується на останніх даних організацій — партнерів ООН та інших офіційних джерел.

За більшістю показників Україна істотно відстає від усіх країн Євросоюзу, у тому числі від найближчих своїх сусідів: Угорщини (36-те місце), Польщі (37-ме), Словаччини (42-ге), Болгарії (53-тє) і Румунії (60-те), а також від Росії (67-ме) і Білорусі (64-те місце).

З цього аналізу напрошується головний висновок — країну було приречено до кризи компраторської політичною елітою і великим капіталом, який захопився прискореною глобалізацією, оббиранням держави, переділом власності та хижацькою експлуатацією виробничих активів.

Україна у вирі економічної кризи: загроза національно-олігархічної диктатури

Початок світової фінансової кризи українська економіка зустріла в такому стані, коли ухилитися від економічних проблем і уникнути долі донора глобальної кризи виявилось просто неможливо.

Сьогодні ми бачимо, як хвилі економічних потрясінь накривають розбалансовану національну економіку і фінансову систему. Галопуючими темпами зростає інфляція. У січні — жовтні базова інфляція сягнула 17,1%, тоді як у цілому споживчі ціни зросли на 18%. Експерти очікують, що до кінця року інфляція може дорівнювати від

25 до 35%. На наступний рік прогноз теж невтішний: 14,7% (МВФ), 14% (Секретаріат Президента), понад 30% (прогнози незалежних експертів).

Нестримно зростає безробіття. Тільки за офіційними даними, в центрі зайнятості на обліку перебувають 614 тис. безробітних громадян, у порівнянні з показником на 1 листопада їх кількість збільшилася на 54 тис. За жовтень число офіційно зареєстрованих безробітних зросло на 23 тисячі. При цьому в режимі неповного робочого дня працюють понад 82 тис. осіб, у відпустках без збереження заробітної плати перебувають більше 25 тис.

Надалі ситуація тільки погіршуватиметься: 7,7%, або близько 2 млн. чол. (прогноз Мінпраці), до 8% (Держслужба зайнятості). Реально ж, з урахуванням повернення гастарбайтерів із зарубіжжя, безробіття може охопити 5—6 млн. осіб із 22 млн. працездатного населення.

Масштабна криза охопила реальний сектор української економіки. У жовтні 2008 р. промислове виробництво скоротилося на 19,8% у порівнянні з жовтнем 2007-го.

Зростає заборгованість по виплатах зарплати, що зафіксовано у всіх регіонах країни. На 1 жовтня 2008 р. така загальна заборгованість становила 849,4 млн. грн. Так, шахтарям не виплатили 470% заробітку, що викликало негладжені енергетичних підприємств та істотними зменшеннями обсягів реалізації коксівного вугілля.

Попри гучні заяви влади про подолання всіх проблем поглиблюється криза фінансової і банківської систем.

Посилюються побоювання вкладників з приводу платоспроможності банківської системи і можливості банкрутства найбільших фінансових установ. За даними Нацбанку, на депозитних рахунках вітчизняних банків міститься майже 330,9 млрд. грн. фізичних осіб становить 264,2 млрд. грн.

На початок жовтня в Фонді гарантування вкладів було акумульовано близько 1,7 млрд. грн. З яких коштів здійснюватимуться виплати в разі банкрутства банків — невідомо.

Українське суспільство марно чекає захисту від влади і даремно сподівається, що в умовах кризи нинішнє керівництво країни та олігархічні партії в парламенті відстоюватимуть їхні інтереси. Влада й олігархи за один день вже зрадили і продали країну Міжнародному валютному фонду.

За рахунок грошей МВФ вони сподіваються розрахуватися за своїми приватними зобов'язаннями. При цьому українська влада і капітал вирішили, що виплачувати цей новий борг будуть українські громадяни.

Побудований на пропозиціях МВФ антикризовий президентсько-кабмінівський законопроект — це новий етап шокотерапії. Його основні вимоги: створення

стабілізаційного фонду за рахунок прискореної приватизації підприємств і розпродажу землі, різке скорочення всіх соціальних програм, у тому числі заморожування мінімальної зарплати і мінімальної пенсії, підвищення цін на природний газ для населення, запровадження вільних тарифів на житлово-комунальні послуги, гарантування державою повернення комерційними банками кредитів і відсотків зарубіжним структурам і таке інше — в повній відповідності до політики МВФ.

Цей документ ухвалено ВР під тиском президента, транснаціональних корпорацій і МВФ. Його виконання призведе не лише до фінансової, а й до політичної кабали, до скорочення робочих місць, зменшення зарплат і відрахувань до Пенсійного фонду, девальвації гривні, скорочення місцевих бюджетів, будуть заморожені і соціальні програми.

Фактично цей закон — лише схема переділу кредиту між кримінально-олігархічними угрупованнями. Ще жодна країна у світі не виходила з кризи за допомогою МВФ. По суті правлячий режим перетворює Україну на ресурс для світового фінансового капіталу. Він просто здає країну в оренду з усім її рухомим і нерухомим майном, разом з «маленькими українцями» на додаток.

Вже цілком очевидно, що олігархи будуть намагатися вижити за наш рахунок: урізувати зарплати і пенсії, викидати робітників на вулицю, погіршувати умови праці, позбавляти житла і вигадувати нові непосильні побори.

Водночас, аби уникнути соціального вибуху, національно-олігархічна влада намагатиметься перенести фокус суспільної уваги з соціально-класових суперечностей на інший ґрунт. Влада, підконтрольні олігархам ЗМІ будуть намагатися розпалювати в суспільстві ксенофобію і русофобію, релігійну й етнічну нетерпимість, спекулювати на людських трагедіях, штучно створювати нові регіональні ідентичності, заохочувати і стимулювати суспільний розкол.

В умовах глибокої економічної кризи загостриться політична боротьба. Під загрозою втрати влади олігархи і націоналісти прагнуть оформлення політичної змови. Її мета — нейтралізувати ліві партії, які відстоюють інтереси трудящих, і не давати суспільству можливості впливати на дії влади.

Ми вже бачимо кричущі порушення політичних прав і свобод. Право народу на референдум свідомо блокується Ющенком і олігархічними партіями. Вибори перетворилися на неприкриті махінації з волевиявленням громадян.

Тому сьогодні, як і раніше, актуальні лєнінські слова: «Політика є концентрований вияв економіки». Олігархічний капітал відверто прагне національно-олігархічної диктатури, загроза якої реально нависла над країною.

Фінансового капіталізму

Комунисти розуміють серйозність нинішньої соціально-економічної та політичної ситуації. Ми готові запропонувати суспільству свою програму подолання соціально-економічної кризи і докласти всіх зусиль для того, щоб не допустити змови олігархів і встановлення диктатури президента Ющенка.

Антикризова програма комуністів

Для того, щоб виправити ситуацію в країні, запобігти сповзанню до національної катастрофи, не можна обмежитися тільки зміною фігур і банальною політичною рокиркою. Для виходу із системної кризи необхідно радикально переглянути пріоритети національного розвитку, змінити політичний курс.

Пропонуючи програму подолання кризи і запобігання соціальній катастрофі, Компартія вважає за необхідне:

У політичній сфері:

На противагу планам змови олігархів і встановлення націоналістичної диктатури сформувати в Україні ефективну і відповідальну систему представницької демократії. Назавжди відмовитися від хитросплетіння «стримувань і противаг», які провокують параліч влади і створюють умови для нескінченних змов олігархів.

Для цього треба припинити спроби дестабілізації ситуації та втягування країни в чергові позачергові вибори. В період кризи, що посилюється з кожним днем, залишати державу без парламенту не можна. У ВР має бути створена коаліція, здатна провести успішну антикризову політику.

Одне з першочергових завдань для нової коаліції — негайне проведення конституційної реформи і завершення переходу до парламентської форми правління. Посада президента має бути скасована, а Ющенко — усунений від влади.

Важливим аспектом конституційної реформи є розширення прав і повноважень органів місцевого самоврядування. Місцеві ради повинні отримати право на формування виконавчих органів і мати достатню фінансову базу для забезпечення життєдіяльності та розвитку територіальних громад.

На рівні Конституції необхідно закріпити можливість максимально широкої участі громадян в ухваленні політичних рішень через застосування практики референдумів і плебісцитів, удосконалення механізму формування представницьких органів влади і відновлення інститутів народного контролю.

Таке посилення контролю з боку суспільства і широка участь громадян у процесі ухвалення важливих державних рішень зробить неможливими політичну корупцію і утиск прав громадян.

Відразу після нормативного забезпечення процедур прямої демократії в Україні має відбутися всенародний референдум з питання

ВІКТОР БЕРІЮГ

вступу України до НАТО. Правами громадян більше не можна буде нехтувати.

Водночас нова правляча коаліція повинна взяти на себе відповідальність за реальне забезпечення конституційних прав і свобод громадян. Насамперед слід відмовитися від будь-яких проявів націоналізму в державній політиці, надати російській мові статус другої державної, зупинити наступ цензури і переслідування інакодумців.

Тільки в цьому разі нам вдасться зломити режим «керованої демократії», забезпечити захист інтересів усіх соціальних верств і груп населення, відновити громадянський мир і злагоду в українському суспільстві. Трудові класи (у тому числі самозайняті та дрібні товаровиробники) становлять 90% громадян України, і їхні права та інтереси мають бути враховані і захищені.

У сфері економіки і соціального забезпечення громадян:

Ми виходимо з необхідності докорінно переглянути політику «саморегульованого ринку». Головний заступник практики референдумів і плебісцитів, удосконалення механізму формування представницьких органів влади і відновлення інститутів народного контролю.

Таке посилення контролю з боку суспільства і широка участь громадян у процесі ухвалення важливих державних рішень зробить неможливими політичну корупцію і утиск прав громадян.

Відразу після нормативного забезпечення процедур прямої демократії в Україні має відбутися всенародний референдум з питання

ними. Щоб нейтралізувати кризу і забезпечити випереджаючий розвиток української економіки в майбутньому вважаємо за необхідне:

Перейти до прямого кредитування Нацбанком стратегічних об'єктів: атомних електростанцій, підприємств металургійної, нафтохімічної і вугільної промисловості, містоутворюючих заводів і фабрик. Відповідні рішення має розглядати парламент, а не кулуарне лобі банкірів і трейдерів.

Змінити концепцію кредитування, вивчивши, зокрема, цікавий досвід передових мусульманських держав.

Здійснити націоналізацію нафтових і газових родовищ, а також енергогенеруючих і енергоспоживальних підприємств тощо. Сьогодні контроль над паливно-енергетичним сектором країни здійснює трейдерський капітал, який одержує надприбутки за рахунок посередницьких схем і накручування спекулятивної маржі. Відновлення контролю держави над ПЕК дозволить не лише забезпечити об'рунтоване формування тарифів на тепло- і електроенергію, а й провести прискорену модернізацію генеруючих і добувних потужностей.

Запровадити державну монополію на вивезення зерна за межі України. **Не можна допустити, щоб 10–15 трейдерів, котрі за безцінь скупили у селян багатий урожай, монополізували ринок і створили загрозу національній продовольчій безпеці. Одночасно необхідно забезпечити державне замовлення на 50% валової сільгосппродукції.**

Створений зерновий фонд зіграє роль стабілізаційного резерву країни.

Відновити тютюнову і спиртову монополію держави. Цей крок допоможе наповнити держбюджет і дозволить посилити контроль за якістю і обсягами продукції.

Водночас необхідно встановити прогресивний податок на придбання предметів розкоші. За рахунок цього держава забезпечить гідне життя пенсіонерам, ветеранам війни, інвалідам, «чорнобильцям», сиротам, багатодітним сім'ям.

Перейти до системи індикативного планування і регулювання. Першочергове завдання держави в період кризи — відновити контроль над цінами на основні продовольчі товари, предмети першої необхідності та ліки, сформувати єдину тарифну сітку на житлово-комунальні і транспортні послуги.

На сьогоднішній день це єдиний соціально справедливий механізм стримування інфляції, скорочення імпорту, протидії виникненню дефіциту або перевиробництва на локальних споживчих ринках.

Для запобігання масовому безробіттю на законодавчому рівні слід передбачити передачу тих підприємств, на яких готуються масові звільнення, у власність трудових колективів. Держава не може нескінченно рятувати неефективного приватного власника, який заплутався у кредитних зобов'язаннях і не зміг налагодити рентабельне виробництво. Такі активи мають бути успішні.

Держава, проте, заохочуватиме розвиток малого підприємництва у сфері послуг і виробництва, яке в розвинених соціалістичних країнах (таким, як Китай) процвітає не менше, ніж у країнах, що традиційно вважалися передовими. Це дає можливість безконфліктно працевлаштувати після повернення гастарбайтерів, які здобули нові навички в країнах з технологічно розвиненішими економіками.

Водночас у період кризи на кожному підприємстві, в кожному районі та в будь-якій області мають бути створені комітети трудового контролю, до складу яких увійдуть представники профспілок, трудових колективів і політичних партій, які захищатимуть інтереси трудящих. Завдання таких комітетів — забезпечити широку громадську, публічну і політичну підтримку трудовим колективам, не допустити масових локаутів і утиску прав трудящих.

Суворо обмежити фінансові спекуляції та гарантувати повернення всіх вкладів населення. Держконтроль над фінансовою системою має бути розширений за рахунок посилення ролі регулюючих органів (НБУ, Держкомісії регулювання ринків фінансових послуг, Держкомісії з цінних паперів і фондового ринку). Необхідно наростити капітал державних банків, запровадити пільгове кредитування для сумлінної і соціально відповідальної вітчизняного товаровиробника.

Створити стабілізаційний фонд за рахунок коштів, переведених олігархами в офшори. Така пропозиція стала б перевіркою — чи залишилися в них хоч трохи патріотизму. Адже ці гроші — особливо в умовах кризи — мають працювати на національну економіку, інвестуватися в модернізацію виробництва, щоб не допустити масових звільнень і забезпечити гідну зарплату тим, хто працює. У протилежному разі Нацбанк має анулювати ліцензії, що дають право відкривати закордонні рахунки.

Не можна допустити, щоб від кризи постраждали соціально не захищені та малозабезпечені громадяни. Права на загальний доступ до безплатного медичного забезпечення, освіти, послуг ЖКГ мають бути гарантовані. Ветерани, інваліди, багатодітні сім'ї заслужили не «подачки», а реальні пільги від держави. Україна як соціальна держава повинна виконувати свій конституційний обов'язок перед громадянами.

Для цього необхідні регулярні мільярдні інвестиції в державні галузі — медицину, освіту та створення національної служби соціальної допомоги і захисту. Комерціалізація соціальних пільг (або, як люблять казати ліберали, «монетизація пільг» — неприпустима: це призводить до перекидання бюджетної допомоги з кишені громадян у комерційні структури, які жирують на бюджетних виплатах).

У зовнішньоекономічній сфері:

Слід докорінно переглянути пріоритети і напрями співпраці з нашими партнерами. Цілком очевидно, що, з погляду економічної перспективи, загравання із Заходом нічого не дадуть. Українська економіка для західного капіталу — лише майданчик для фінансових спекуляцій, джерело дешевої сировини і ринок збуту низькоякісної та неконкурентної продукції.

Найбільш продуктивним з точки зору економічного розвитку на інноваційній основі могли б стати стосунки зі справді стратегічним партнером — Росією. Звичайно, і російська економіка зазнає тиску глобальної фінансово-економічної кризи. Проте вже в середньостроковій перспективі наявний ресурсний, виробничий і науковий потенціал дозволить забезпечити економічну стабільність і гарантувати розвиток РФ.

Для України співпраця з Росією відкриває значні перспективи. Насамперед буде забезпечено доступ національного товаровиробника на швидкозростаючий російський ринок, що вкрай важливо для українського АПК. Стратегічна співпраця з РФ дозволить зміцнити енергетичну безпеку України в довгостроковій перспективі.

Крім того, з'явиться шанс відновити ефективні технологічні та виробничі ланцюги, розширити спільні дослідження і кооперацію у сфері науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.

Основними напрямками науково-технічної співпраці між Україною і Російською Федерацією можуть стати розробки з дослідження космічного простору, астрономії та астрофізики, пошуку нетрадиційних джерел енергії, винайдення нових інформаційних технологій, матеріалів і хімічних продуктів. А також

спільні розробки у галузі аграрних технологій і сучасних біотехнологій, ресурсо- і енергозберігаючих технологій, раціонального природокористування.

Тому комунисти пропонують: у стислі терміни завершити переговори з Російською Федерацією з питання про ціну і обсяги постачання природного газу на прийнятних для обох сторін умовах. У кризовій ситуації забезпечення національної економіки і соціального сектора енергоносіями — пріоритет № 1 для держави.

Рятуючи вітчизняного товаровиробника, негайно приступити до завершального етапу переговорів про входження України в Єдиний економічний простір з Росією, Білоруссю і Казахстаном. Більше того, саме Україна повинна поставити питання про створення спільної валюти в рамках цього об'єднання, що дасть нашій країні шанс вирватися з депресивної доларизованої зони.

Ми вважаємо, що найбільш перспективним підходом до такого масштабного економічного об'єднання буде зближення наших економік через кооперацію у стратегічно важливих галузях господарства. Зокрема Україна зацікавлена у відновленні горизонтальної кооперації підприємств у сфері наукоємного виробництва — машинобудування, приладобудування, авіа- і ракетобудування, а також у сфері ВПК. Це дозволить посилити конкурентоспроможність нашої продукції на зовнішніх ринках, де Україна за роки незалежності істотно втратила свої позиції.

Крім того, разом із власною економічною складовою одним з основних напрямів спільної роботи має стати діяльність щодо поліпшення умов праці в галузях, які інтегруються, та вирішення проблем зайнятості.

Важливою умовою виходу з кризи є також негайний перегляд усіх умов, на яких Україна вступала до СОТ. Годі опікати іноземний бізнес, навстіж відкриваючи внутрішній ринок для сумнівного ширвжитку. Час реально допомогти національній товаровиробникові та гарантувати умови для стабілізації внутрішнього ринку.

Обмежити імпорт споживчих товарів, окрім так званої критичної продукції, яка в нас не виробляється і брак якої негативно позначиться на економіці та безпеці країни. У цей перелік входять насамперед нафтопродукти, лікарські препарати, ряд товарів машинобудування.

Україна сьогодні стоїть перед вибором: докорінно змінити свою державну й економічну систему і здобути справжню незалежність та суверенітет або ж втратити історичний шанс і в результаті саморуйнації деградувати до рівня феодалних, кріпачьких часів. Компартія України за підтримки трудового народу готова взяти на себе історичну відповідальність за вихід України з глобальної фінансово-економічної кризи і відродження економічного потенціалу країни, за гідне життя кожної людини, кожної сім'ї.

У єдності — наша сила, наша перемога!

Петро СИМОНЕНКО

АГРОІНФОРМ

ОФІЦІЙНО

Народні депутати Олександр Ткаченко, Марина Перестенко і Сергій Гордієнко (фракція Компартії) пропонують продовжити мораторій на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення до 1 січня 2012 року.

У підготовленому парламентаріями законопроекті зазначається, що мораторій може бути скасовано за умови набуття чинності законами про державний земельний кадастр і про ринок земель. Окрім того, документ передбачає продовження терміну заборони внесення права на земельну ділянку (пай) у статутний капітал господарчих товариств до 1 січня 2012 року. На думку авторів законопроекту, його ухвалення сприятиме створенню необхідної інфраструктури ринку землі, що дозволить запобігти можливим соціальним конфліктам при реалізації землі як товару.

Аграрний фонд станом на початок грудня надав аграріям бюджетні позики на суму 295 млн. грн. під заставу близько 400 тис. т зерна.

Найбільше господарства пропонують під заставу для одержання бюджетних позик кукурудзу, зокрема, фонд уже закупив 252 тис. т цієї культури.

За даними Мінагрополітики, у цьому році Аграрний фонд закупить у державний продовольчий резерв цукру на суму 150 млн. грн.

Цукор буде закуповуватися за середньозваженими цінами, що сформувалися в результаті трьох торговельних сесій на Аграрній біржі, або сертифікованих нею товарних біржах.

Відповідно до розпорядження голови Державного комітету лісового господарства, начальники обласних управлінь лісгоспу, а також керівники галузевих лісгосподарських підприємств з 10 грудня повинні забезпечити посилену охорону хвойних лісових насаджень, селекційних плантацій і ділянок особливо цінних хвойних порід.

Документ передбачає створення спеціальних рейдових бригад з працівників лісової охорони спільно з представниками МВС та Міністерства охорони навколишнього природного середовища, які мають право затримувати порушників. Розпорядженням також визначено, що продаж новорічних ялинок відбуватиметься тільки за наявності відпускового клейма на стовбурі та відповідних супровідних документів.

За самовільні вирубки передбачається адміністративний штраф у розмірі від 85 грн. до 170 грн., а також відшкодування лісовим підприємствам заподіяних збитків. Розмір відшкодування вираховується відповідно до товщини стовбура зрубаного дерева і може сягати від 126 грн. до 9300 грн.

Асоціація птахівничих підприємств «Птахопром України» просить уряд скасувати запроваджене в серпні поточного року декларування зміни оптових відпускних цін на яйця.

На думку асоціації, ця процедура не дозволяє підприємствам галузі оперативно реагувати на тенденції ринку. Крім того, «Птахопром України» ініціює введення дотацій з державного бюджету на яйця у розмірі як мінімум 0,5 грн. за 10 штук. За підсумками 2008 р. рентабельність виробництва яєць очікується на рівні «мінус» 9,5%. При цьому для забезпечення нормальної діяльності підприємств, за розрахунками асоціації, середній показник рентабельності має становити щонайменше 10—15%.

ВИРОБНИЦТВО

У січні — жовтні 2008 р. вітчизняні підприємства збільшили виробництво горілки і лікеро-горілчанних виробів на 1,8% у порівнянні з аналогічним періодом 2007 р. — до 51 млн. декалітрів.

Випуск горілки збільшився майже на 14% — до 29,9 млн. дал. При цьому реалізація горілки на внутрішньому ринку за 10 місяців виросла на 5%, її експорт — на 1,5%. Виробництво виноградних вин у січні — жовтні виросло на 8,8% — до 17,61 млн. дал.

ПРОГНОЗИ

Світове виробництво зерна в цьому сільськогосподарському році (липень-2008 — червень-2009) збільшиться на 4,7% — до 1769 млн. т. Такий прогноз зробили експерти Міжнародної ради зерна (Лондон).

Минулого сільгоспроку врожай становив 1689 млн. т. Перехідні запаси зерна прогноуються в розмірі 307 млн. т проти 283 млн. т торік. Причому запаси п'яти основних його експортерів (Аргентина, Австралія, Канада, ЄС, США) збільшаться на 10 млн. т — до 103 млн. т. Споживання зерна, вважають експерти, зросте до 1745 млн. т проти 1684 млн. т торік. Виробництво пшениці в цьому сільгоспроці прогноуюється в обсязі 683 млн. т (торік — 610 млн. т), а її споживання може зрости до 650 млн. т проти 614 млн. т торік. Перехідні запаси пшениці виростуть зі 118 млн. т до 150 млн. т.

Водночас, за прогнозами експертів, виробництво кукурудзи цього року знизиться до 775 млн. т проти 787 млн. т минулого. Її перехідні запаси зменшаться зі 130 млн. т до 114 млн. т., а споживання зросте з 773 млн. т до 790 млн. т.

Окрім того, згідно з прогнозом, зниження цін на пшеницю і високі втрати на виробництво призведуть до скорочення посівних площ в основних країнах-виробниках, частина сільгоспвиробників, розчарованих доходами від урожаю 2008 р., переключиться на вирощування інших культур. Як прогноують експерти МРЗ, загальна площа посівів зменшиться на 1,6% — до 221,7 млн. га.

Урожай цього года не вместился даже в огромные зернохранилища

Коллектив агрофирмы им. Гагарина

Главный бухгалтер Владимир Наконечный

В ожидании весенней посевной

Аграрная

Виктор СИДОРЧЕНКО

Змиевский район Харьковской области особо не отличается от остальных регионов страны по результатам печальных «аграрных реформ». Но село Шелудьковка «перечит» этой общей негативной тенденции. Именно здесь находится известная на Харьковщине агрофирма им. Гагарина.

Когда наш автобус проезжал по Змиевскому району, взору предстала известная картина — пустые полуразваленные фермы. Но больше всего меня поразил такой эпизод: на одном из перекрестков на фоне полуразрушенных помещений сооружен большой крест в память жертв голодомора-геноцида. Создалось впечатление, что этот памятный знак посвящен современности. После такого негатива смотреть на ухоженную Шелудьковку было особо приятно.

«Как и для Гагарина, наше кредо — быть первыми!»

Агрофирма им. Гагарина является традиционно прибыльной. Даже в 90-х прошлого века, когда абсолютное большинство агропредприятий области были убыточными, уровень рентабельности в целом по хозяйству не опускался ниже 17%. Чистая прибыль предприятия в 2000 году составила 974 тыс. грн. Начиная с 2003-го этот показатель ежегодно достигает почти 2 млн. грн.

Как рассказал директор агрофирмы Сергей Мыкитченко, предприятие за годы независимости не только сохранило уровень производства советского времени, но и увеличило объемы по многим показателям. А в отдельных

сферах стало абсолютным рекордсменом в области. «Это связано, — шутя продолжает Сергей Николаевич, — с нашим именем. Как и Гагарин, мы постоянно стремимся быть в передовиках. Эту традицию, больше известную старшему поколению, мы сохранили и сейчас».

Значительная доля успехов агрофирмы принадлежит коллективу и его руководителям. Нынешний директор вступил в полномочия около двух лет назад (до этого занимал должность замдиректора).

«Все успехи нашего предприятия связаны с именем бывшего руководителя агрофирмы Анатолия Гацько, — продолжает Сергей Николаевич. — Именно при его руководстве предприятие устояло в суровые 90-е и с 2000 г. начало стремительно набирать темпы. Почему так? Анатолий Федорович — человек старой закалки и всю жизнь пытался работать сперва на коллектив, а потом уже на себя. Он принципиально отказался распродавать направо и налево имущество бывшего совхоза им. Гагарина и все усилия направил на сохранение коллектива предприятия».

По словам Сергея Мыкитченко, основная проблема отечественных агрофирм — отсутствия комплексного растениеводства и животноводства. «Ведь почему в свое время, — поясняет Сергей Николаевич, — основная масса наших сельхозпредприятий отказалась от животноводства? С ним уроки намного больше. Фактически круглый год должны быть задействованы работники. Другое дело растениеводство: вырастил, продал, работников — на биржу труда, и дожидайся нового сезона. Именно такая логика привела основную массу сельхозпредприятий Украины, как говорится, «под нож». Они стали слишком зависимы от рыночной конъюнктуры. Наша агрофирма пошла путем сохранения прежней специализации с учетом новых научных разработок».

Здесь продавать зерно никто не спешит — есть где хранить

Это не декорации для ужастиков

ЖЕМЧУЖИНА ХАРЬКОВЩИНЫ

Научно обоснованная специализация

Для обеспечения эффективного функционирования агропредприятия в конкретных условиях необходим научно обоснованный прогноз его специализации на перспективу, оптимальное соотношение отраслей растениеводства и животноводства.

Рекомендации по этим вопросам для совхоза им. Гагарина, правопреемницей которого является ООО «Агрофирма им. Гагарина», были подготовлены Харьковским техническим университетом сельского хозяйства еще в 1989—1990 гг. Тогда коллектив ученых, возглавляемый профессором Григорием Мазневым, совместно с руководством совхоза разработал программу специализации аграрных предприятий Украины.

На примере совхоза им. Гагарина были сделаны так называемые рекомендации на перспективу для всего молочно-зернового хозяйства республики. Итоги научной работы были освещены в двухтомной монографии «Эффективность усовершенствования организационного механизма аграрных формирований». В свете радикального реформирования отечественной экономики разработка ученых приобрели особую актуальность. Фактически корифеи аграрной науки предложили адекватный путь реформирования этой части сельскохозяйственной отрасли.

Суть предложенной заключалась в следующем — сохранить комплексное молочно-зерновое производство, не доводить специализацию до разделения растениеводства и животноводства.

В основе этих рекомендаций лежала простая истина — в климатических условиях Украины сохранение молочно-зерновой специализации обеспечит высокую конкурентоспособность аграрного предприятия. В таких условиях всегда остается широкий маневр в связи с рыночной конъюнктурой. К примеру, в условиях снижения цены на

зерно агропредприятию с молочно-зерновой специализацией проще пустить зерновые на откорм скота и продать свой урожай уже в виде мяса. Хозяйству с исключительно зерновой специализацией такой «маневр» не под силу. В итоге приходится идти на убытки.

Рекомендациями на перспективу агрофирме им. Гагарина была определена зерно-молочная специализация. В связи с этим была предложена структура посевных площадей агрофирмы, которая предусматривала 35—49% отводить под посевы кормовых культур для крупного рогатого скота. При этом в их составе не меньше 45—50% должны занимать многолетние и однолетние травы.

Если проанализировать фактическую структуру посевных площадей агрофирмы, то увидим, что кормовые культуры в 2000—2004 гг. занимали в среднем 42,8%, а начиная с 2005-го несколько уменьшились — до 38%. В их составе ежегодно от 47% до 55% отводятся под посевы многолетних и однолетних трав. Как видим, по прошествии многих лет агрофирма им. Гагарина осталась верна рекомендациям на перспективу.

Ну-хау — нулевая обработка

Особое внимание руководство агрофирмы уделяет совершенствованию технологических процессов производства и модернизации технической базы, которая дает возможность осваивать ресурсосберегающие и грунтозащитные технологии. Приобретена высокопроизводительная зарубежная техника, широкозахватные комбинированные агрегаты, которые за один проход обеспечивают выполнение нескольких операций. Как рассказал главный бухгалтер агрофирмы Владимир Наконечный, экономия ресурсов, в том числе денежных, возросла от этого в 2—3 раза. «В среднем одна единица зарубежной техники по

производительности заменяет 3—4 отечественных и приблизительно в два раза сокращает потребление горюче-смазочных материалов», — подытожил Владимир Наконечный.

Для предотвращения эрозии и повышения плодородия почвы аграрии активно внедряют ну-хау — так называемую нулевую обработку. При такой обработке почва остается не разрыхленной на протяжении всего периода от уборки до посева. Борьба с сорняками проводится в основном с помощью препаратов для защиты растений. Культивация как способ борьбы с сорняками может быть использована только в крайнем случае. Это дает значительную экономию средств.

При традиционной технологии прямые затраты на обработку и посев 100 га зерновых составляют в среднем 16 тыс. грн. Нулевая обработка с использованием пневматической сеялки-культиватора Flex Coil сокращает количество операций (вспашка, культивация и т. д.), в результате чего на обработку и посев расходуется всего около 6 тыс. грн. Затраты горючего также сокращаются на 65% и составляют 16 л на 1 га по сравнению с 25 л при традиционной обработке.

Общая площадь посевов зерновых культур в агрофирме — 1510 га. Экономия прямых затрат при использовании нулевой обработки на 1 га составляет 95 грн., или 62,2% расходов при традиционной технологии. В целом на прямых затратах предприятие за год экономит 144,1 тыс. грн.

Нужно сказать, что для агрофирмы им. Гагарина характерны стабильно высокие показатели урожайности зерновых. Так, в неурожайном 2003-м здесь собирали по 33,2 ц/га (на 85% больше, чем в среднем по области), а в нынешнем году этот показатель достиг 44,4 ц/га. При этом уровень рентабельности продукции растениеводства в агрофирме за 2000—2008 гг. — в среднем 175%.

Твердая почва под ногами

Как уже было сказано выше, молочно-зерновая специализация агрофирмы дает возможность большего маневра на рынке. Но здесь имеется еще один важный фактор — три современных зерносклада, которые дают возможность полностью сохранить урожай «до лучших времен».

Как говорят аграрии, отсутствие этих «лучших времен» агрофирму особо не пугает. «Даже если весной не будет повышения цен на зерно — нас это не приведет к банкротству», признается Сергей Мыкитченко. — Во-первых, мы особо не зависим от кредитных обязательств, а во-вторых, данный урожай можно реализовать в нашем животноводстве и через то же молоко и мясо окупить наши затраты. В соседних селах в предприятиях ситуация совсем иная: ни зерноскладов, ни животноводства, зато значительные кредитные обязательства. В итоге аграрии сейчас вынуждены продавать свой урожай по 300 грн./т. А это первый шаг к банкротству».

Развитое растениеводство здесь является основой для эффективного производства животноводческой продукции. Сегодня агрофирма содержит более 2000 голов крупного рогатого скота, в том числе около 850 дойных коров. Кстати, это почти половина всего поголовья КРС Змиевского района.

И не случайно начиная с 2000 года стабильно повышаются надои. Так, если в начале века в хозяйстве с коровы было получено 2973 кг молока, то в этом году среднегодовой надой составил 4286 кг. По словам аграриев, такого хозяйства не знало даже в советское время.

Фактически предприятие во всеоружии готово встретить надвигающийся на Украину кризис — такое впечатление от увиденного и услышанного.

Мясомолочное будущее Украины растет здесь

Здесь «молоко коровье» превращается в «молоко на продажу»

Остановка — село Шелудьковка

**Леонід КАДЕНЮК,
перший космонавт
України, Герой України,
кандидат технічних наук**

**Коли бачиш, як поспіхом,
силою прибічники
НАТО прагнуть втягнути
Україну в цей альянс,
складається враження,
що вони мають перед ки-
мось певні зобов'язання.**

При цьому прихильники вступу в Організацію Північноатлантичного договору все активніше продовжують робити нас «обізнаними» щодо НАТО. Але ця кампанія немає нічого спільного з інформуванням українців, адже про те, з якими ризиками та небезпеками стикнеться наша країна насправді, натовські лобісти нам не скажуть.

Питання щодо можливого членства України в НАТО має багато аспектів. Мимоволі замислюєшся, з чого ж розпочати. Почну, мабуть, з того, що моє бачення і розуміння НАТО не має нічого спільного з так званими «радянськими стереотипами», якими наші атлантисти пояснюють низький рівень підтримки українцями ідеї вступу до альянсу.

Ще за радянських часів, офіцером Військово-повітряних сил СРСР, я сформував своє сприйняття Організації Північноатлантичного договору. Насамперед завдяки тривалому спілкуванню з офіцерами з різних країн НАТО у Центрі підготовки космонавтів (ЦПК) ім. Ю. О. Гагаріна, більш відомому як Зоряне містечко.

Ми ровесники, однаково любимо свою професію і мріяли про космос, тому швидко знайшли спільну мову. У дечому офіцери із західних країн, слід визнати, відрізнялися від нас на краще. Їхня готовність вести розмову на будь-які теми, навіть політичні, щира доброзичливість, у чомусь навіть добра наївність впадали в очі. Як правило, кожен з них володів двома-трьома мовами.

Серед американських астронавтів були й учасники війни у В'єтнамі — однієї з найганебніших війн XX століття. Для мене було дивним, як такі милі, освічені та виховані люди могли з «фантомів» скидати бомби з напаломом на в'єтнамські села. Теми цієї війни вони ніколи не торкалися, а ми й не розпитували, розуміючи, наскільки вона їм неприємна.

У процесі спілкування ми швидко зрозуміли, що НАТО не збирається нападати на СРСР, а вони у свою чергу переконалися, що Радянський Союз із Варшавським договором не зазіхає на Західну Європу.

Слід сказати, що мій політ у космос відбувся також із натовськими офіцерами, і моїм командиром був американський військовий льотчик-випробувач, який неодноразово казав, що хотів би полетіти зі мною в космос іще раз, але щоб командиром екіпажу уже був я. У мене залишилися чудові спогади про цих людей, і я їм вдячний за унікальну роботу, яку ми виконували в інтересах усього людства, за спільні ризики, які нас супроводжували в космосі. Все це

дало мені привід думати про подальшу взаємовигідну співпрацю з різними країнами, у тому числі членами НАТО. Але аж ніяк не про вступ до альянсу, проблеми якого — що не відповідають нашим національним інтересам — відразу стануть нашими.

Як один з аргументів на користь вступу до НАТО висувається теза, нібито цей крок значно посилить військову безпеку України, захистить нашу державу від якогось зовнішнього ворога. Причому майже всі прихильники альянсу погоджуються з тим, що воєнної загрози для України немає і в майбутньому не передбачається. Щоправда, подеколи використовується теза російської загрози: мовляв, якби Україна була членом НАТО, то Росія зовсім інакше розмовляла б з нами. При цьому наводиться приклад газового непорозуміння.

І тут я повністю погоджуюся з нашими натовцями. Звісно, Росія говорила б із нами інакше. Ще суворіше. І ціна на газ була б сьогодні не 190 доларів за 1 тис. кубометрів, а як для держав-членів НАТО — 400—500 дол. Це по-перше. А по-друге, Росія не прагнула стати членом альянсу, активно розвиває з ним стосунки і зайшла в цьому значно далі, ніж Україна, — саме тому, що НАТО рахується з нею, вбачаючи серйозного партнера, з яким можна мати взаємовигідні відносини.

Для кращого розуміння того, що собою являє Організація Північноатлантичного договору, слід звернутися до її статуту, затвердженого засновниками альянсу 4 квітня 1949 р. у Вашингтоні. Так, у ст. 10 зазначається: «Будь-яка держава, що отримала запрошення стати членом НАТО, може стати Стороною, яка домовляється, шляхом передачі на збереження уряду Сполучених Штатів Америки документа про своє приєднання до цього Договору». У ст. 11: «...Ратифікаційні грамоти підлягають якнайшвидшій передачі на збереження уряду Сполучених Штатів Америки». У ст. 13: «Після двадцятирічного терміну дії цього Договору будь-яка Сторона може вийти з нього через рік після того, як повідомить уряд Сполучених Штатів Америки про розірвання нею цього Договору». Стаття 14 визначає, що «Договір, англійський і французький тексти якого мають однакову чинність, підлягає здачі на збереження в архів уряду Сполучених Штатів Америки».

Усе це свідчить про те, що блок НАТО — це американський військовий проект, інструмент у руках США для вирішення своїх інтересів у світі. Тож, наполегливо запрошуючи нас до альянсу, Америка дбає аж ніяк не про військову безпеку України, а тільки про свою міць.

Тут треба нагадати, що в основі діяльності альянсу лежить принцип: безпека кожної держави-члена залежить від загальної безпеки всіх країн НАТО. Із підписанням статуту кожна держава-член бере на себе зобов'язання перед іншими дотримуватися цього принципу, поділяти і ризики, і відповідальність. НАТО можна без перебільшення вважати військово-політичним союзом колективної безпеки.

Україна і НАТО:

Леонід Каденюк

Ст. 5 статуту містить його ключове положення. Вона зазначає, що збройний напад на одного члена НАТО і кожна країна альянсу після консультацій з іншими союзниками визначає міру своєї участі, зокрема, застосування військової сили в діях, необхідних для відновлення безпеки в Північноатлантичній зоні.

Стаття 6-1 по суті продовжує ст. 5, розшифровуючи її: «...вважається, що збройний напад на одну або декілька сторін включає в себе збройний напад на територію будь-якої зі сторін у Європі або в Північній Америці, алжирські департаменти Франції, територію Туреччини або острови, розміщені в Північноатлантичній зоні північніше Тропіка Рака, на збройні сили, судна або літальні апарати якої-небудь зі сторін...» Тобто, вступивши в НАТО, Україна фактично візьме на себе відповідальність за безпеку всіх цих регіонів. Виникає логічне запитання: як це узгоджується з підвищенням рівня військової безпеки нашої держави? Невже це є нашим національним інтересом? І навіщо нам та зона північніше Тропіка Рака? Чи, можливо, нам справді треба шукати там наш національний інтерес?

Сьогодні перед членами альянсу постають нові ризики і чинники нестабільності, зокрема, етнічні конфлікти, терористичні загрози. Тобто, проблем у НАТО вистає. Але навіщо нам ці проблеми, які стануть нашими, щойно ми вступимо до альянсу?

Вступ України до НАТО означає також, що його вороги зробляться нашими ворогами. Таким чином, у нас знову з'являться недруги, яких ми століттями збувалися. Нам що, так уже нудно без них, без ворогів? Замислимося, чи треба нам добровільно робити Україну зоною підвищеної терористичної небезпеки, зокрема з боку «Аль-Каїди»? Імовірність (яка виникне зі вступом України до НАТО) вибухів у київському метро, взяття в заручники працівників наших посольств і простих громадян, котрі перебувають за кордоном, життя в постій-

ному страху перед терактами — це та «безпека», в яку хочуть втягнути Україну наші атлантисти. Імовірність цих ризиків значно вища, ніж уявні зазіхання на нашу незалежність. **Тому рівень військової безпеки України зі вступом до НАТО, безумовно, знизиться. І саме вступ до альянсу змусить нас усерйоз замислитися про свою безпеку, адже гарантії з боку НАТО, а тим паче з боку США, які самі себе не можуть захистити від тероризму, нічого не варті.**

Я не бажаю Україні такої долі. Навіть якщо ми будемо біднішими без НАТО (а це дуже спірне питання), нам воно аж ніяк не потрібне. Мир і спокій у державі, здоров'я і життя людини — це найбільші цінності.

Стосовно вирішення конфліктів, які виникають у міждержавних відносинах, особливо на теренах Європи, скажу таке.

Давно відійшли в минуле часи, коли українці під тиском певних обставин просилися під протекторат то Швеції, то Литви, то Росії, то Польщі з Туреччиною. Але то були обставини, на жаль, самими нами створені.

Після Другої світової війни виникла Організація Об'єднаних Націй, на Європейському континенті — Організація з безпеки і співробітництва в Європі, держави світу підписали низку угод про вирішення будь-яких спірних питань тільки мирним шляхом. Розподіл території закінчився. Можливість воєнного нападу однієї європейської держави на іншу практично виключено. Такі заходи — надійна гарантія військової безпеки як європейських країн у цілому, так і України зокрема. То навіщо нам іти під чийсь протекторат, та ще й НАТО? Щоб боронити натовські країни від їхніх ворогів? У зв'язку з цим варто також нагадати, що після відмови України від ядерної зброї саме з боку США та Росії нам було надано гарантії безпеки.

Необхідність в НАТО для Європи в тому розумінні, заради чого блок створювався, зникла разом з розпадом СРСР. Здавалося б, мав би зникнути і блок НАТО. Тим паче, що Конституція ЄС передбачає

створення єдиної європейської армії. Навіщо Старому Світу в такому випадку ще й альянс?

Але деякі з країн-новачків проявляють особливу завзятість у намаганні стати найвідданішими натовцями, чим викликають неприховану заздрість у наших мрійників про НАТО. Особливий ентузіазм демонструє Польща. Після вступу до альянсу вона закупила 44 американські літаки-винищувачі F-16, заплативши лише за них майже 3,5 млрд. доларів, придбала у Німеччини 128 танків «Леопард», виробляє по фінській ліцензії 690 БТР «Росомаха». Без сумніву, таке придбання — справа самих поляків. Але ж хто їм загрожує? Навіщо їм ця сила-силенна смертоносного металу? Ясна річ, усе це на угоду американцям і на зло Росії. Але невже ми, українці, маємо робити те саме...

При цьому Польща, погодившись на розміщення американської системи ПРО на своїй території, вимагає від США гарантії безпеки. Виникає питання: навіщо така безпека, яка потребує особливих гарантії?

Не все просто і всередині НАТО. Німеччина і Франція (яка, до речі, бере участь лише в діяльності політичних органів альянсу, припинивши своє повноцінне в ньому членство в 1966 році) дедалі чіткіше усвідомлюють небезпеку, що її США створюють для Європи, порушують питання про доцільність існування альянсу і створення виключно європейської структури колективної безпеки. Три роки тому Німеччина, Франція, Бельгія і Люксембург домовилися про формування спільного військового об'єднання, яке має стати ядром спільної Європейської армії. Канцлер ФРН Ангела Меркель так і заявила: «Сучасна Європейська армія необхідна».

Ще один аспект проблеми полягає в тому, що прибічники НАТО членство в цій організації вважали мало не основною умовою економічного зростання України. Мовляв, вступимо, і в нас відразу ж підніметься заробітчанська плата, зростуть пенсії, успішнішою буде боротьба з корупцією, більше буде демократії. Але ж невже вирішення наших соціальних та економічних проблем залежить від членства у військовій організації з сумнівною репутацією? У безпідставності таких тверджень можна переконалися на прикладі Туреччини, яка є членом НАТО з 1952 р., — і сьогодні ВВП на душу населення в цій країні не набагато перевищує наш аналогічний показник.

До речі, приклад Туреччини свідчить і про те, що членство в альянсі — аж ніяк не гарантія членства в Євросоюзі. А ще можна нагадати, що перебуваючи в НАТО, ця країна пережила п'ять військових заколотів і дві війни зі своїми сусідами. І НАТО в ці події не втручалось.

Стосовно збільшення інвестицій у зв'язку зі вступом у НАТО — це твердження теж не відповідає дійсності. Адже інвесторів приваблює не військова форма в армії тієї чи іншої країни, а законодавство, політична та економічна стабільність (про яку, на жаль, в Україні при нинішній владі, що наполегливо штов-

хає нашу державу до альянсу, можна тільки мріяти).

Доречно нагадати, що економічно найрозвиненішими у світі є держави, які зберігають нейтральний, позаблоковий статус. Якщо взяти такий показник, як ВВП на душу населення, то передують тут Швейцарія, Швеція, Фінляндія. Та й інвестиції в них за обсягами більші, ніж у країн-членів НАТО. Якщо до нас когось і брати за взірць розвитку, то саме ці країни.

Необхідність бути нейтральною, позаблоковою державою підказує нам і наше географічне положення. З одного боку в нас велика Європа, економічно розвинена, з високими соціальними стандартами та політичною стабільністю. З другого — ще більша Росія з величезним економічним потенціалом, з енергоносіями, якими вона забезпечує Європу, з більш ніж 30 відсотками світових природних багатств. Тяжіння виключно до одного з цих сусідів автоматично відштовхуватиме нас від другого, що неодмінно призведе до негативних для України наслідків.

Безоглядне зближення України з Заходом призведе до розриву економічних та науково-технічних зв'язків із Росією, до знищення вітчизняної оборонної промисловості. В економічних стосунках між Україною та РФ є цілі галузі, інтегровані одна в іншу. Так, сотні російських підприємств постачають запорізькому ВАТ «Мотор-Січ» комплектуючі і навзаєм використовують його продукцію. Зі вступом до НАТО загроза згорнути ці зв'язки цілком реальна. Уже сьогодні, лише з огляду на можливий вступ України до альянсу, Росія відмовилась від співпраці з нами в деяких космічних програмах. І це тільки початок.

Заради вступу до НАТО нинішня влада спалює мости, які століттями наводилися між Україною та Росією. Догідливо їдучи у фарватері зовнішньої політики США, наша влада переписує спільну історію та робить багато для того, щоб у свідомості українців Росія виглядала недружньою і навіть ворожою державою, яка от-от нападе на Україну. Тому, на погляд нинішніх можновладців, треба негайно вступати до НАТО. Такі дії влади є злочинними і викликають справедливе обурення переважної більшості населення нашої країни.

Хочу нагадати, що високотехнологічною державою Україна стала в основному завдяки економічним та науково-технічним зв'язкам із Росією. Це мені відомо не з чуток, адже довгі роки я працював в високотехнологічній галузях економіки: авіаційній та космічній.

Розрив цих відносин із Росією у зв'язку зі вступом до НАТО неминучий. Таким чином, вступ до альянсу спричинить технологічний та економічний занепад нашої держави та перетворення її на сировинний придаток Європи, а наших громадян — на дешеву робочу силу. Тому, віддаючи нас від Росії, у чому нинішня влада зайшла вже надто далеко, вона робить Україну економічно слабкою, зарзом віддаючи її і від Євросоюзу. Адже Європа Україна потрібна економічно міцною держа-

Зобов'язання і ризику на тлі «ПОЗИТИВІВ» та стандартів

вою, з високими соціальними стандартами.

Лідери європейських держав дедалі частіше зустрічаються з російським президентом, домовляючись із ним про енергетичну безпеку, про співпрацю в інших галузях економіки. Президенти країн колишнього СРСР теж регулярно зустрічаються з Медведєвим з метою розширення взаємовигідної співпраці. А що робимо ми? Ізди-мо то в Грузію, то в Польщу, то в Литву з Естонією і чекаємо, коли ж нас візьмуть у Європу і в НАТО. У результаті — в Європу нас не беруть, від Росії самі відмовляємося, створюючи Балто-Чорноморсько-Каспійську «демократичну зону» на противагу нашому стратегічному, як інколи все-таки визнають наші атлантисти, партнеру і на догоду Заходу.

Наші атлантисти добре усвідомлюють, що економічні зв'язки України з Росією настільки масштабні, що негативні наслідки від вступу до НАТО не обмежаться м'ясо-молочною, бензиною та газовою кризами. І жодними «позитивами» та хваленими натовськими стандартами вони не компенсуються. Розуміють, що в цьому плані Україна — аж ніяк не Грузія, економічні зв'язки якої з Росією зводяться до торгівлі мандаринами, вином та мінеральною водою «Боржомі», не Польща, не Естонія, не Болгарія і не Румунія. Ці країни можуть собі дозволити майже безболісно будувати з Росією нові «натовські» стосунки. А от для нашої країни така перспектива матиме катастрофічні наслідки.

Дехто з наших національних діячів, гостро стурбованих вступом до НАТО, наголошує: усі, мовляв, вступають, десятиліттями чекаючи своєї черги, а ми що — найроzumніші? **Так, я переконаний, що це саме той випадок, коли ми, українці, маємо бути розумнішими. Як громадянин України, який пишається нею і любить її, я би не хотів, щоб моя країна піддалася на натовську пропаганду. А те, що хтось «стоїть у черзі» до НАТО, то хай собі стоять — це їхні проблеми. Ми маємо жити своєю головою, виходячи зі своїх національних інтересів.**

Вступ до НАТО — це доленосний акт, і прийняття відповідного рішення не може відбутися без участі народу. Тобто рішення це має прийматися не купкою політиків на чолі з президентом, які тимчасово займають свої посади, а всенародним референдумом після детального і правдивого роз'яснення населенню всіх позитивів, які, ще раз наголошую, ми можемо досягти і без НАТО, та негативів, які на нас чекають завдяки НАТО.

Слід пам'ятати, що членство в НАТО обмежуватиме суверенітет України. Нагадаю нашим атлантистам статтю 5 Конституції: «Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами».

До речі, Франція обґрунтувала свій вихід із НАТО в 1966 році праг-

ненням «відновити на французькій території повний суверенітет», продовжуючи брати участь в політичних органах альянсу.

У статті 18 нашої Конституції зазначається: «Зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загальнови-знаними принципами і нормами міжнародного права». Наголошую — «...шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва», а не шляхом вступу в будь-який військовий блок.

Прихильники НАТО твердять, що для захисту України від зовнішнього ворога альтернативи її вступу в альянс не існує. Вкотре наголошую: Україна не матиме ворогів до тих пір, поки ми не в НАТО. І хоч би як намагалися наші «патріоти» зробити Росію ворогом України — їм це не вдасться. Я переконаний, що

найважливішою і найнадійнішою передумовою військової та економічної безпеки України (як і будь-якої держави) є збереження і розвиток дружніх стосунків з усіма країнами. А в нашому випадку — особливо з Росією.

Варто подивитися на нашу дивовижну планету з космосу, аби збагнути безглуздість військових об'єднань одних держав проти інших. Така «блоковість» — це злочин людини проти себе, проти життя на Землі. Феномен Землі як особливої планети у Всесвіті, її унікальність і витончена краса не сумісні з військовою діяльністю людини.

Впевнений, що Україна має свій шлях в історичному часі та просторі — шлях нейтральної позаблокової держави. Додержання активного нейтралітету, дружні відносини з усіма країнами забезпечать їй і військову, і економічну безпеку, політичну стабільність, економічне зростання і гідне життя для кожного громадянина.

Сразу оговорюсь: я не сторонник фермерства. Я был и остаюсь адептом коллективного хозяйствования. Но так уж вышло, что фермерство стало реальностью. Если раньше хозяевами земли считались селяне, работающие на ней, то нынче — фермеры. К сожалению, сегодня таких фермеров, которых можно было бы взять за образец, не густо. И все-таки они есть.

Один из них — житель нашего села Кочережки Иван Васильевич Грунский. Он начал свою фермерскую «карьеру» в начале 90-х с 20 га земли. Сотрудничал в те времена с газетой «Світло

НАМ ПИШУТ

Призвание

Жовтня». Я по заданию взял у него интервью.

«Иване Васильевичу, мое запитання до людини, яка відрізала себе від колгоспу. Ваше ставлення до колгоспів?»

На что Грунский ответил: «Перше, я себе не відрівав від колгоспу, більше того, якщо мене відріжуть від нього, то я відвоююся і від землі, і від фермерства. Я виріс на землі, але багато чого не знаю. І перш ніж щось посяяти, йду до головного агронома колгоспу за консультацією. А якщо зважити на те, що кожна культура, наче мала дитина, потребує індивідуальної турботи, то мені ще довго доведеться користуватися послугами колгоспних агрономів».

Не знаю, осуществил бы он свою угрозу бросить землю, если бы тогда развалили колхозы, но спустя десять лет, когда их кинули под бульдозер демреформ, Грунский уже твердо стоял на ногах.

Сегодня он один из самых мощных фермеров района. Залогом его успеха является то, что он человек от земли. Не мыслит себя без поля. Кроме того, он созидатель. В то время, когда почти все фермы бывшего колхоза за ненадобностью(?) разрушены и разграблены, Грунский, получив ферму на пай, сразу же сделал ее капремонт и первое время хранил там зерно.

Позже построил три огромных ангара для хранения урожая, а ферму оборудовал под свинарник и выращивает ежегодно до двух тысяч голов свиней. В первые же годы на территории фермы Иван Васильевич построил крытый ток, сушилку для зерна, токарную мастерскую и другие подсобные помещения. Выбил скважину, провел водопровод, протянул телефонную линию и газ.

У Грунского нет ни агрономов, ни инженерных служб, но урожаи у него максимально высокие и всегда вовремя убраны. К примеру, в прошлом неурожайном году, когда другие фермеры собрали около 20 ц/га, Грунский на круг получил 50 ц/га. И неудивительно, что к началу страды нынешнего года он приобрел российский комбайн мирового класса ACROS-530 за миллион гривен.

Нужно отдать должное Ивану Васильевичу и в том, что он сумел собрать у себя лучших специалистов села. У него работают люди с большой буквы — Н. Потапов, Ю. Олейник, И. Щербина, В. Таранец и др. Они умеют все — от строительных, монтажных, сварочных, токарных и прочих работ до высококвалифицированного ремонта и профессиональной эксплуатации всех без исключения видов сельхозтехники.

Зарплаты у Грунского самые высокие (круглый год он выпла-

чивает работникам по полторы тысячи гривен, в страду же механизаторы зарабатывают значительно больше), а пайщики получают свою часть в полном объеме.

Поэтому-то люди и тянутся к Грунскому. Только в этом году к нему перешли от других фермеров 60 пайщиков. Сейчас у Ивана Васильевича 211 пайщиков и 61 владелец 2 га из соцсферы. У него 1,5 га пашни.

Он соблюдает севооборот, держит черные пары, обильно удобряет землю. Правда, выращивает в основном зерновые и подсолнечник — идет, так сказать, в ногу с рыночным временем.

Немаловажное значение имеет и то обстоятельство, что Грунский приобщил к фермерству свою семью. Его сын Иван — управляющий, дочь Любовь — бухгалтер, друга — Лидия — кладовщик. Стремится отец, чтобы после него хозяйство попало в надежные руки.

Весь этот фермерский багаж возник потому, что Иван Васильевич весь без остатка отдает работе. Он фактически живет на ферме. Дальше Днепропетровска нигде не бывал. И туда ездит не для развлечения, а опять-таки ради хозвопросов.

Как-то в доверительной беседе я спросил: «Иван Васильевич, сколько я вас знаю, вы самый зажиточный наш односельчанин. Сколько раз вы были на море?» Он ответил: «Я не знаю, что такое море. Я взагалі за все свое життя ні разу не був у відпустці».

Так может быть, то, что он в своей безграничной самоотреченности всего себя отдает работе, и есть тот фундамент, на котором созрел его профессионализм?

Но если наши державные мужи считают, что такими и должны быть фермеры, и надеются, что они появятся массово, я в этом сомневаюсь. Мне бы хотелось спросить у кого-либо из наших «корманчів»: а способен ли он сам, при миллионных банковских счетах, ради приобретения комбайна лишиться себя курортов, загранвожжей, ресторанов, банкетов и т. п.? Способен ли он на такой альтуризм?

Фермер тоже человек. Он должен и отдохнуть, и свой быт благоустроить, и мир посмотреть, и на морском пляже позагорать... И, само собой, платить достойную зарплату трудягам. Если мы хотим поднять сельское хозяйство, то необходимо создать земледельцам нормальные условия, а не заставлять их ради высоких урожаев приносить себя в жертву.

Анатолий ДУБОВОЙ,
с. Кочережки
Павлоградского р-на
Днепропетровской обл.

ДРУЖБА

Іспит для ґрунту

Олександр ПАЛЬЧУН

Чи можна в Україні прогнозувати гарні врожаї? На це питання твердо відповідає Олег Маслов — хімік-аналітик, фахівець київської компанії «Агротест».

Ця сучасна агрохімічна лабораторія проводить аналізи ґрунтів на наявність мінеральних речовин. «Агротест» створено у 2004 р. групою висококваліфікованих хіміків — фахівців у сфері агрохімічного аналізу. Дослідження проводяться на сучасному устаткуванні, яке відповідає світовим стандартам і дозволяє максимально точно визначити вміст мікроелементів у ґрунті.

Як відомо, наші селяни століттями поклалися на природу: буде дощ — чекай гарних сходів, оми не стороною посуха — бути добром врожаю. А от про те, щоб як слід вивчити склад ґрунту, і гадки не було. В найліпшому разі удобрювали ділянку гноєм. А сьогодні почали використовувати й мінеральні добрива, звісно, якщо є за що їх купити.

При цьому мало хто серйозно замислюється над тим, яких саме мінеральних компонентів бракує ґрунту. Адаже може бути так, що ті з них, які придбані за великі гроші, вже наявні в конкретній ділянці землі з надлишком, а отже, кошти викинуто на вітер. Окрім того, в урожайі може виявитися така концентрація певних елементів, що ліпше взагалі відмовитися від уживання цих дарів землі.

Погодьтеся, було б дивно, якби, наприклад, металурги варили сталь із руди невідомого складу, не знаючи наперед, якою вийде продукція та й чи вийде взагалі. Проте саме так чинить більшість вітчизняних сільгоспдприємств: землероби не знають вихідних даних — на що потенційно здатне те чи інше поле. Більше того, як відомо, склад ґрунту змінюється під впливом культур, які вирощуються на ньому. Тому немає ніякої впевненості, що якщо три роки поспіль поле давало гарний урожай, скажімо, картоплі чи соняшнику, то за тих самих погодних умов він буде добрим і на четвертий рік.

Допомогти в цій ситуації готові фахівці лабораторії «Агротест», які не лише діагностують ґрунт на вміст мінеральних і органічних речовин, а й дають рекомендації щодо внесення добрив. При цьому вони визначають повний спектр мікроелементів, що не кожній лабораторії до снаги.

На початку своєї діяльності експерти орієнтувалися на середні та великі сілгоспдприємства, але останнім часом до їхніх послуг почали вдаватися й невеликі фермерські господарства — саме ті, які обмежені в коштах і тому починають рахувати гроші та працюва-

Олег Маслов

ти з прогнозованим результатом. За словами Олега Маслова, серед замовників лабораторії «Агротест» є й російські землероби.

Слід сказати, що лабораторія утворилася не на базі державних наукових установ, які мали в цій сфері певний досвід. Ось такий український парадокс: державні хімілабораторії закриваються внаслідок недофінансування або змужені животіти, в той час коли попит на їхні послуги зростає.

«Агротест» створено за зразком західних лабораторій з відповідним технічним оснащенням. Фахівці компанії навчалися і стажувалися за кордоном, там-таки придбали й устаткування, а от персонал набрали в Україні.

Олег Маслов працює тут уже 3 роки (відразу після закінчення університету), пройшов стажування на Заході і тепер прагне впровадити тамтешні передові методи і на українській землі.

Зокрема, якщо лабораторія встановлює, що в ґрунті бракує, наприклад, цинку і марганцю, то землеробам рекомендують, якими препаратами цей дефіцит можна усунути. Сьогодні такої продукції на ринку багато, тому «Агротест» не має потреби рекомендувати того чи іншого виробника.

Консультації проводяться з урахуванням можливостей конкретного фермера: які препарати він може дозволити собі придбати, яку техніку для їх внесення має в своєму розпорядженні тощо.

Київська лабораторія стаціонарна. Оскільки устаткування дуже дороге, недоречно перевозити його з місця на місце. Але це радше плюс, аніж мінус. Жодна пересувна або портативна лабораторія не зробить аналізу в тому обсязі, що

його здатне забезпечити стаціонарне устаткування. До того ж експрес-методи (коли дослідження проводяться безпосередньо на полі) охоплюють лише незначний перелік аналізованих елементів та дають велику погрішність.

Скільки ж часу забирає аналіз ґрунту? В середньому — від 3 до 10 днів (максимальний термін припадає на весняний сезон, коли замовників особливо багато, і агрохіміки вимушені ставити їх у «живу чергу»).

Вартість аналізу — 2100 грн. На моє запитання — чи можна замовити спрощене дослідження, скажімо, визначити кількість лише певного елемента, — Олег Маслов відповів, що такі роботи не проводяться. Тобто, хіміки не займаються пошуком тих чи інших речовин, вони виявляють усі наявні та встановлюють їх співвідношення.

Забір ґрунту проводиться таким чином. Поле проходиться по двох діагоналях, і через кожні 100 м спеціальними пробовідбірниками береться ґрунт з глибини 20—30 см. Після кожної такої операції його висипають у пластикове відро. Потім ретельно перемішують, і від загальної маси беруть 0,5 кг. Це й буде усереднена проба.

У світі є різні методи відбору ґрунту, але саме цей найбільш поширений. Тому в київській лабораторії не стали винаходити велосипед, а «осіддали» надійного «коника» і тепер допомагають нашим селянам якщо не наздогнати Захід, то принаймні просуватися в потрібному напрямкові.

Довідка. Лабораторія «Агротест»: 03045, м. Київ, Столичне шосе, 100, 2-й поверх.

Тел./факс: (044) 494-2380, 494-2381, www.agrotest.com

Пригадую маленьку замітку, яка була надрукована в обласній газеті «Подільські вісті» ще 2000 року. В ній ішлося про Сергія Лісовського, городника з Ярмолинець та картоплю сорту Слов'янка, якої він тоді зібрав із сотки 750 кг. І вся одна в одну.

Наступної весни я вишукував на ринку насіння цього високоврожайного, але малопоширеного сорту. І таки вдалося придбати три кілограми насінневих бульб. А восени зібрав непоганий урожай.

Захотілося взятися серйозніше за цю справу. Став добирати сорти картоплі. Тепер маю колекцію з 15 сортів. Серед них: Невська, Ласунак, Жуковский, Рікса, Зарево, Світанок київський, Орбіта, Повінь, Санта, Белладоса. До речі, останні дві дають теж гарний урожай, добре зберігаються. Найсмачніші, як на мене, Ласунак (недарма така назва) та Світанок київський, але вони гірше зберігаються, за високої вологості підгнивають.

Багато років вирощую і ранній сорт Сорокаденка. Посадковий матеріал вношу в приміщення на початку березня (5—10 числа), розкладаю прогрівати в один шар. Температура в кімнаті не має перевищувати +20°C (за вищої почнуть швидко йти в ріст пагони, вони будуть тонкі, а це небажано).

Висаджую у відкритий ґрунт у сприятливий для астрономічним календарем день, залежно від погодних умов. Це може бути в середині квітня або й раніше. Якщо город без перегною, то потрібно внести нітраоамофос.

Головна цінність бульби

Днями в аргентинському місті Мар-дель-Плата завершився XXIII міжнародний конгрес виробників картоплі. Гостями форуму стали понад 600 чоловік, які взяли участь у 32 конференціях і представили 250 наукових робіт.

Конгрес пройшов у рамках заходів Всесвітнього року картоплі, яким 2008-й оголосила Організація Об'єднаних Націй з метою популяризації цієї культури, як продукту харчування.

Цікаво, що під час форуму майстри кулінарного мистецтва з різних країн знайомили гостей зі своїми шедеврами, головним елементом яких була, звісно, картопля.

При цьому неодноразово наго-

Дуже великого мічурінського досвіду в мене немає, проте хочу поділитися з вами такою новиною. Взимку, купуючи для онучки виноград, вибрала зернятка і просушила, а навесні висіяла у відкритий ґрунт. Яким ж був мій подив, коли зійшли всі до одного (10 кущів).

Моя картопелька

Коли з'являються сходи, слідкуйте, щоб не було колорадських жуки, прополойте, підгортайте рослини.

Раджу городникам вирощувати кілька сортів: ранній, середній, пізній. Адже бувають роки, коли один із якоїсь причини дає низький врожай.

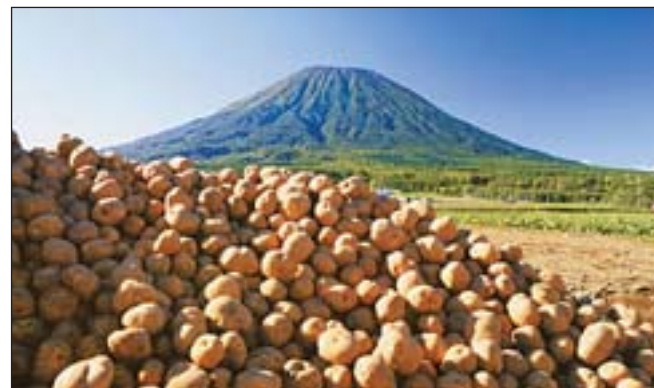
Щодо способів вирощування, їх кілька. Більш поширений — під заступ, коли між картоплею в рядках садять буряки, квасоллю. Останнім часом мої односельці віддають перевагу гребеневому садінню. А дехто — під плуг трактора, як раніше в колгоспах. Не скажу, що від такої технології зростає врожайність, просто легше збирати бульби.

Кожен сорт потребує конкретного догляду та індивідуальних умов. Не всі сорти слід садити на 70 см

ширини між рядками, деяким вистачить і 50 см.

Останніми роками виробляють препарат «Престиж», яким обробляють посадковий матеріал, після цього на рослини не сідають колорадські жуки. Одні городники характеризують новинку позитивно, інші негативно, мовляв, шкідливий і для людини цей препарат. Я теж мав можливість скористатися ним. І нічого зі мною не сталося. Але він дорогий, тому вигідний тим господарям, котрі мають ділянку з картоплею далеко від житла. Тоді не треба часто навідуватися на грядку.

**Микола СОПРОНЮК,
с. Новоселиця Староколятинської р-ну
Хмельницької обл.**

лошувалося, що «картопля — це один з найважливіших продуктів у світі. А розмаїття страв, які можна приготувати з нього, обмежується тільки уявою кухаря».

Кулінари справді довели, що з бульби можна приготувати найвишуканіші страви, здатні задовольнити навіть найвимогливіших гур-

манів. Але головна її цінність не в цьому, зазначили організатори конгресу. На їхнє переконання, картопля просто незамінна для людини, особливо в місцевостях, малоприсадибних для вирощування зернових культур, наприклад, у високогірних регіонах.

Віталій СНЕЖИК

Не задумуючись, залишила їх зимувати. Навесні лишився тільки один, бо ж я їх навіть не прикрила землею. Але він три роки у мене ріс і розвивався (звичайно, на зиму я його вже підсипала землею). Цього року навесні мій виноград зацвів, ми всією сім'єю чекали, що ж вродить. Не повірите — такий самий, як і купували взимку для онучки: синій, великий і дуже солодкий.

**Віра ПУХНІЧЕНКО,
с.мт Теофіополь Хмельницької обл.**

ФОТО АВТОРА

Без бензину і солярки

Учені демонструють свій винахід

Віктор СИДОРЧЕНКО

Людство нарешті збагнуло, що безладне, необдумане марнотратне використання енергетичних ресурсів призводить до надмірного їх подорожчання. Тому як ніколи актуально стає питання використання відновлюваних джерел енергії. З огляду на критичну енергозалежність України над цією проблемою всерйоз замислилися і в нас.

Так, на основі останніх досягнень світової науки і техніки група вчених Інституту газу НАНУ спільно з київським Інститутом місцевих видів палива розробила модель сучасного газогенератора, який працює на твердому паливі.

21 листопада аграрії Барвінківського району Харківської області змогли увіч переконалися в перевагах цього генератора. На базі районного ремонтно-транспортного підприємства за підтримки місцевих чиновників київські вчені провели семінар-демонстрацію, присвячену використанню альтернативних видів палива.

Про суть винаходу. Вивчивши і обробивши досвід уже наявних подібних розробок, науковці створили автономний генератор палива (АГТ), який забезпечує видобуток

горючого газу з будь-якого твердого палива вологістю до 50% (торф, вугілля, дрова, сільськогосподарські та побутові відходи). Фактично він може працювати на всьому, що горить, при цьому виконуючи функції утилізатора сміття. На генераторному газі можуть працювати будь-які двигуни внутрішнього згоряння: карбюраторні, інжекторні, дизелі. Вартість агрегату — близько 6000 доларів.

Слід зауважити, що газогенератор видається дещо громіздким: заввишки від 1 до 1,8 метра, діаметр — 30—60 см. Твердого палива (на вагу) витрачається в 2—3 рази більше, ніж рідких нафтопродуктів. Але октанове число генераторного газу — 110—140, тому моторесурс двигунів, які на ньому працюють, більший, ніж у двигунів на бензині або дизпальному.

Вихлопи двигуна, який використовує генераторний газ, екологічно значно чистіші, ніж від мотора, що працює на рідкому пальному. Тобто АГТ знижує викиди шкідливих речовин в атмосферу, а в комплекті з міні-електростанцією забезпечує виробництво дешевої електроенергії для господарських потреб: залежно від потужності вартість 1 кВт/год. становить 7—18 копійок.

Не менш ефективно АГТ забезпечує паливом автомобілі: від ЗІЛів і ГАЗів до ЛАЗів і ЛуАЗів. Вартість ге-

нерованого палива, еквівалентного одному літру бензину, — 20—60 копійок. При цьому двигун не потрібно переробляти. Він просто доповнюється спеціальним змішувачем газу з повітрям, а в дизелі додається приставка до насоса високого тиску. На нього встановлюється перемикач виду палива, який дозволяє на вибір власника працювати двигуну або на бензині, солярці чи природному газі, або — на паливному газі, що його виробляє газогенератор.

Які перспективи може відкрити цей газогенератор для сільського господарства? Без перебільшення можна сказати, що завдяки йому на фермера зможе працювати будь-яка техніка.

Утім, слід зауважити, що ця розробка ще далека від досконалості і має певні вади. Головна з них — необхідність величезного сховища для твердого палива, на якому працює генератор.

Тож, найпевніше, він зможе себе добре зарекомендувати не як головне джерело палива, а як додатковий засіб зниження собівартості продукції у відносно великих підприємствах, що стикаються з проблемою утилізації значних обсягів відходів безпосереднього виробництва.

Довідка. Інститут місцевих видів палива: Київ, вул. Булаховського, 2, тел./факс: (044)502-4205.

Альтернатива бензину і солярці

Газогенератор у дії

Обуховський район уже роздають

Дмитрий ГОНЧАРОВ

9 декабря на пресс-конференции в информ-агентстве УНИАН выступила первый замначальника управления земельных ресурсов Обуховского района Киевской области Оксана Бородий. Ее рассказ типичен для наших дней, когда земля, еще не став официальным товаром, практически вся уже оказалась в чьих-то руках.

ФОТО АВТОРА

Оксана Бородий

9 июля 2008 г. приказом начальника Киевского областного главного управления земельных ресурсов первым замначальника управления земельных ресурсов Обуховского района была назначена Оксана Бородий.

На следующий же день ей пришлось временно взять на себя обязанности начальника управления, поскольку сам руководитель этой конторы ушел на больничный. А уже 11 июля и. о. начальника был назначен Дмитрий Злобенко.

Коллектив подобное назначение очень удивило. Во-первых, Дмитрий Иванович не имел необходимого образования. Во-вторых, в соответствии с приказом Госкомзема № 123 от 17.06.08 «Об утверждении положений о территориальных органах земельных ресурсов» начальник райуправления землересурсов назначается и увольняется с должности председателем Госкомзема по представителю ГУ земельных ресурсов в Киевской области. Но в облуправлении о назначении Злобенко никто ничего не знал. Поэтому Оксану Бородий попросили повременить с передачей полномочий и гербовой печати, пока «наверху» разберутся.

Злобенко же ждать не захотел и силой забрал печать у заместителя. С тех пор, как утверждает г-жа Бородий, он держит этот атрибут власти при себе; даже когда три недели был на больничном, не расставался с печатью. А в это время работники управления землересурсов Обуховского района вынуждены были отказывать всем, кто пытался согласовать какие-то документы.

Возникает вопрос: неужели председатель Госкомитета Украины по земельным ресурсам Владимир Воеводин, чья подпись стояла под назначением Злобенко на должность, ничего не знал о порядках, принятых во вверенной ему организации? И просто забыл согласовать со своими подчиненными эту кандидатуру? Тогда почему 13 октября, опять минуя всякие согласования, Дмитрий Ивано-

вич благополучно избавился от приставки и. о.?

Ну а после того как Дмитрий Злобенко становится полноправным начальником, и начинается самое интересное. По словам г-жи Бородий, за неполных три месяца Злобенко были согласованы проекты выделения земельных участков лесного фонда, прибрежной полосы и т. п. общей площадью около трехсот гектаров.

Однако в соответствии со статьями 149 и 151 Земельного кодекса и статьей 31 Лесного кодекса земли, принадлежащие Гослесхозу, должны сначала изыматься из его пользования распоряжением Киевской обладминистрации. После этого меняется их целевое назначение, и лишь потом эти участки можно дать в собственность гражданам. Что касается прибрежных полос, то если придерживаться статей 59 и 60 Земельного кодекса и статьи 80 Водного кодекса, то сдавать их можно только в аренду, но никак не передавать в собственность для застройки.

По оценкам госпредприятия «Киевлес», такая деятельность г-на Злобенко принесла государству убытков в среднем по сто тысяч гривен за один гектар незаконно отведенных лесных угодий.

Поначалу умудренные опытом работники Обуховского райуправления земельных ресурсов посчитали, что Дмитрий Злобенко действует так исключительно по незнанию. Но, по рассказу Оксаны Бородий, когда она попыталась указать своему начальнику на допущенные им ошибки, то услышала в ответ: «Не лезь куда не просят. Я знаю, что делаю». Другим «советчиком» он отвечал то же.

Но для того чтобы завершить схемы столь сомнительного землевладельца, необходимо внести в базу

данных государственного земельного кадастра (ГЗК) все проекты отведения. К этой базе имели доступ два сотрудника райуправления, и вносили в кадастр заведомо противозаконные изменения они отказались. Тогда Дмитрий Иванович принимает на работу нового программиста. После этого необходимая информация была введена в базу в нерабочее время.

Однако отвечают за базу ГЗК определенные специалисты, и при возникновении серьезных вопросов именно их могут сделать виноватыми. Тогда и было принято решение обратиться в органы прокуратуры (к прокурору города Обухов и в Генпрокуратуру) с просьбой провести проверку. 4 декабря действительно приехала комиссия Киевского областного ГУ земельных ресурсов, однако в здание райуправления проверяющих просто не впустили. О чем, как сказала Оксана Бородий, был составлен соответствующий акт. А тем временем на непокорных сотрудников посыпались угрозы. Некоторым из них начальник якобы лично обещал всю жизнь поломать, а во двор его заместителя был подброшен похоронный венок.

Обуховский район близок к Киеву, а потому стоимость земли там зашкаливает. Этим можно объяснить и выступление замначальника райуправления землересурсов против своего руководителя. Известно, что на это учреждение регулярно совершались налеты, в результате чего из здания управления были похищены сначала компьютер с базой данных, а потом и 11 тысяч гособъектов на участки. И вот теперь новый виток борьбы за землю. Кто здесь прав, возможно, удастся выяснить после проверки изложенных фактов Генеральной прокуратурой.

Болезаспокійливі засоби, що відпускаються без рецепта лікаря, істотно підвищують ризик серцевих захворювань. Нещодавно до цього списку було включено диклофенак, який має великий попит в Україні.

Серед нестероїдних протизапальних препаратів диклофенак лідирує в Україні за обсягами продажу, насамперед завдяки доступній ціні (гель — близько 4 грн., ампула — 3 грн. 60 коп.). Загалом щороку в наших аптеках його продають на суму понад 3 млн. дол. Тим часом група кардіологів з Данії під керівництвом Крістіана Торп-Педрсена встановила, що прийом диклофенаку підвищує ри-

Смертоносне знеболення

зик інфаркту міокарда майже вдвічі. Таких висновків вони дійшли, проаналізувавши медичні карти більш як мільйона пацієнтів за період з 1997 по 2005 роки. До речі, у Данії ці ліки приймає майже кожен п'ятий житель країни.

При цьому, як зазначив пан Крістіан, більшість із них — практично здорові люди, які, не знаючи про наслідки, «просто наближають свою смерть».

Це не перше тривожне дослідження стосовно диклофенаку. Навесні цього року вчені з Оксфордського і Римського університетів також дійшли висновку, що цей препарат удвічі підвищує ризик розвитку інфаркту й інсульту. Фахівці не рекомендували засто-

совувати більше ніж 75 міліграмів двічі на день.

У вересні аналогічні результати одержали австралійські вчені, що, правда, за їхніми даними, ризик інфаркту підвищується на 40 %, але й це варто того, щоб зняти ліки з виробництва.

Слід сказати, що диклофенак — не перший препарат, який звинувачують у страшному побічному ефекті. Як повідомляє німецьке видання Welt Online, раніше медики встановили, що до підвищеного ризику інфаркту призводять й інші нестероїдні протизапальні засоби. Окрім диклофенаку до цієї групи належить, зокрема, теж широко поширений ібупрофен.

Іван ТАРАН

Народна медицина лікує простатит

Простатит — біда чоловіків, яка може позбавити здатності до продовження роду. При перших ознаках захворювання необхідно починати рішучу боротьбу з ним, і народні засоби нададуть у цьому неабияку допомогу.

25 г подрібненої шкірки каштана кінського залити 250 мл спирту і настоювати в темному місці 10 днів, регулярно збовтуючи. Процідити і приймати по 30 крапель тричі на день.

15 г трави горця зміїного залити 200 мл води, закип'ятити і випарувати до половини об'єму. Приймати по 30 крапель тричі на день після їди. Лікування проводити 2—3 тижні, 2 тижні перерва, потім курс повторити.

Настій вівса і березових бруньок змішують з настоєм шипшини (1:1) і приймають 1—2 рази на день по півсклянки. Цим настоєм можна запивати муміє, квіт-

ковий пилок, прополіс, корисні при захворюванні простати.

1 ч. ложку кропиви залити склянкою холодної води, довести до кипіння, кип'ятити 1 хв., настоювати 10 хв., процідити. Пити вранці й увечері по склянці.

Ю. КОМАХ, Обухів Київської обл.

Будь здоровий, не кашляй!

Ця порада для тих, хто потерпає від кашлю, пов'язаного з утрудненим диханням.

Приготуйте лікувальний суп. У 1,25 л води зваріть 65 г телячих або коров'ячих легенів, 1 велику цибулину, 2 морквини, селеру, додайте 1 ч. ложку солі, 1 ч. ложку дерев'яної, 1—3 зубчики часнику, 1—2 мускатні горіхи і по 1 ч. ложці чебрецю та польового хвоща. Їхте з хлібом як звичайний суп. Можна процідити відвар і пити вночі при нападах кашлю.

В. ТЕПЛЕНКО, Балаклія Харківської обл.

Щороку 40 тисяч українців помирають від пияцтва. Причому близько 8 тис. смертей припадає на отруєння алкоголем, стільки ж — на кардіопатію, а решта — наслідок захворювань, пов'язаних зі зловживанням спиртним.

Ще в 1991 р. фахівці Інституту кардіології з'ясували, що 12% смертей нібито від серцево-судинних захворювань насправді спричинені отруєнням, насамперед алкоголем. Позаминулого року отруєння різного роду забрали життя понад 14 тис. осіб, причому 73% з них отруїлися саме алкоголем. За цим показником Україна дещо відстає від Росії й Білорусі, але випереджає країни Балтії, не кажучи про інші держави Європи.

Унаслідок пияцтва матерів фіксується 25—30% випадків дитячої патології новонароджених. Близько 40% дітей від 14 до 18 років вже приохотилися до випивки.

З кожним роком зростає кількість психічних розладів, викликаних пиятикою, близько 30% українських чоловіків працездатного віку залежні від алкоголю, але при цьому до медиків з приводу лікування звертаються далеко не всі.

Алкоголіком стає один із десяти випивох-українців. А загальний показник вживання спиртних напоїв в Україні сягнув показника 12 літрів на людину щороку. Алкоголь — третій чинник у рейтингу ризиків смерті, другий — серед причин смертності населення працездатного віку і перший — у середовищі молодих людей віком 25—40 років. Така статистика просто шокує!

Він помер учора Хто помре сьогодні?

Всесвітня організація охорони здоров'я, оскільки вважається, що поняття «алкоголізм» не має точного наукового визначення, не включила його в останню редакцію Міжнародної класифікації хвороб (МКХ-10). Як наслідок — фармацевтичних препаратів для лікування алкоголізму немає.

І тут на допомогу приходить народна медицина! Ми пропонуємо у боротьбі з цим підступним «зеленим злом» випробувати прекрасну дієтичну харчову добавку «Кристалік».

«Кристалік» — абсолютно нешкідлива харчова добавка. Вона не має специфічного запаху, тому може використовуватися без згоди хворого. Ця дієтична добавка здатна не тільки зупинити розвиток алкогольної залежності, а й водночас очистити організм від отруйних речовин. До складу «Кристаліка» крім активної речовини входять подрібнені сухі бульби топінамбура і коріння реп'яшка аптечного, які відновлюють роботу печінки та підшлункової залози.

Клінічні дослідження і практика застосування «Кристаліка» показали, що він ефективно позбавляє від алкогольної інтоксикації і викликає стійку огиду до алкоголю.

«Кристалік» — це спокій і затишок у вашому домі! Вартість однієї упаковки «Кристаліка» без-

посередньо від виробника НМЦ «Афродіта» з урахуванням витрат на пересилання в межах України — 65 грн. На курс лікування необхідно дві упаковки.

Гіг. висновок держсанепідемекспертизи МОЗ № 05.03.02-06/4640 від 01.02.2007 р.

Замовити «Кристалік» та одержати інструкції з його застосування можна за тел.: (044) 228-4579, 228-8579, 561-0175 з 10.00 до 22.00 без вихідних.

Адреса НМЦ «Афродіта»: 04111, Київ, а/я 86, www.vacant.com.ua

Перед застосуванням проконсультуйтеся з лікарем та ознайомтеся з інструкцією.

«Кристалік» можна придбати в аптеках таких міст:
Київ: Пушкінська, 22, тел. (044)234-8258, бульв. Шевченка, 46, офіс 5, тел. (044)234-2435, Дегтярівська, 53в, тел. (044)456-7844, Горького, 115, тел. (044)331-4464, Вербицького, 32а, тел. (044)563-0445, Маяковського, 73, тел. (044)532-1440, Декабристів, 12/37 (метро), тел. (044)563-0279, Закревського, 9, тел. (044)546-4973; Львів: Руська, 20, «Зелена аптека», тел. (0322) 42-0633; Житомир: Велика Бердичівська, 25, тел. (041)237-4049; Ізмаїл: Пушкіна, 55, тел.: (0484)2-3297; Донецьк: Університетська, 30, тел. (062)334-3521; Севастополь: Леніна, 34, тел. (0692)54-9203, Гоголя, 4, тел. (0692)54-0771; Чернігів: Щорса, 38а, тел. (0462)60-4191; Дніпропетровськ: Ленінградська, 59а, тел. (056)370-3134, Миру, 33, тел. (056)721-3508; Балта: Котовського, 177, тел. (4866)2-2052.

Всі батьки так або інакше стикаються з проблемою — як вчасно вкласти дитину спати. Кілька нескладних порад допоможуть привчити малюка до стійкого режиму сну.

— Щовечора повторюйте одні й ті самі дії. Наприклад, включіть заспокійливу музику або почитайте дитині книжку. Можна дати їй м'яку іграшку. З часом це стане для малюка сигналом до сну. У жодному разі не відступайте від звичного ритуалу, навіть якщо ви дуже втомилися.

— Уранішні звички не менш важливі, ніж вечірні. У кожної людини є свій біологічний годинник. Якщо дитина прокидається о 7-й ранку і звикає спати 9 годин, цей годинник сам підкаже, що слід лягати о 10-й вечора, а дозволяючи малюкові вставати в різний час, ви ризикуєте збити внутрішні біоритми.

— Не дивуйтеся, якщо з віком режим сина чи дочки дещо зміниться. Річ у тому, що в період статевого дозрівання відбувається перебудова всього організму, у тому числі внутрішнього годинника. Розвивається так звана «фазова затримка». У підлітків спостерігається тенденція лягати і вставати пізніше, але зовсім не тому, що вони стають

Як забезпечити дитині здоровий сон

неслухняними. Цей процес має адекватне фізіологічне пояснення.

— Скільки слід дитині спати? Фахівці вважають, що єдиної закономірності не існує — у кожного своя, суто індивідуальна потреба у сні. В середньому немовлята сплять близько 16 годин на добу, трохи старші — 14 годин. У віці 4 років тривалість сну зменшується до 12 годин, а до восьми років — до 8—9.

— По дітях завжди видно, якщо вони недостатньо сплять. Малеча стає капризною і дратівливою. Брак

сну погано відбивається на успішності у школі: дитина неуважна, крім того, може мати місце так званий «мікросон», коли дитя тимчасово «відключається» навіть із розплющеними очима.

— Найліпше свідчення достатнього здорового сну — активність після пробудження. Звичайно, це зовсім не означає, що вранці дитина має стрибати, сміятися і кричати, але принаймні вона не повинна виглядати втомленою.

Марія ВЛАСЕНКО

Корисний плакун

Свою назву плакун-трава (плакун верболистий) дістала за здатність збирати на кінчиках листя краплі роси, що стікають немов слюзи.

Плакун широко використовується в народній медицині. Якщо не спить і вередує дитина або в когось нервовий розлад, безсоння, покладіть плакун-траву під подушку — і спокійний сон забезпечено. Настій плакуну п'ють при маткових кровотечах, венеричних і респіраторних захворюваннях, ранах у роті, епілепсії, судомомах, гастриті, екземі,

дерматитах, виразці, опущенні шлунку, головних болях, ревматизмі, запаленні передміхурової залози.

Для приготування настою 0,5 ч. ложки сухої трави заварити склянкою окропу, настоювати 4 години, процідити. Приймати по 50 г тричі на день. Через 10—12 днів можна збільшити кількість трави до 1—1,5 ч. ложки на склянку окропу.

Спиртова настоянка готується так: 50 г сировини залити 0,5 л 70%-го спирту, настоювати 10 днів. Приймати по 20—40 крапель тричі на день. Курс лікування — 4 місяці.

Н. ВИГОВСЬКА, Токмак Запорізької обл.

Р Е К Л А М А

НА ВАРТІ ЧОЛОВІЧОГО ЗДОРОВ'Я!

ІМПОТЕНЦІЯ! ПРОСТАТИТ! АДЕНОМА!

Єдиний спосіб вирішення цих проблем - препарат нового покоління Менс Суппот (фірма "Nittani Pharmaceuticals Inc." США)!

- Знижує ризик розвитку пухлин;
- Відновлює чоловічу силу;
- Покращує статеве життя;

Висновок Держ. Санепідемекспертизи № 05.03.02-03/12293 від 14.03.2007р. Перед застосуванням порадьтеся з лікарем. Перед застосуванням ознайомтеся з інструкцією.

Телефон для довідок:
(044) 332-20-72

Церкви Германии против шоколадного Иисуса

Немецкий бизнесмен Фрэнк Ойнхаузен из Дуйсбурга открыл предприятие «Сладкий Господь» по производству стограммовых шоколадных фигурок Иисуса Христа.

По его словам, он лишь намеревался напомнить согражданам о традиционных ценностях в канун Рождества. Изготовленные вручную фигурки продаются по 15 евро.

Тем не менее Протестантская церковь Германии назвала идею предпринимателя безвкусной. Римско-католическая церковь тоже не в восторге от «шоколадного Иисуса» в золотой фольге на прилавках магазинов.

Но предприниматель не унывает. В ближайшее время он планирует подписать договор с крупной фабрикой и перейти от кустарного производства к полномасштабному выпуску шоколадных фигурок. «Мы надеемся, что в один прекрасный день они будут продаваться во всех уголках планеты», — полон оптимизма Ойнхаузен.

В 2007 г. некая художественная галерея Нью-Йорка решила выставить полноразмерную шоколадную статую обнаженного Иисуса в окне, но натолкнулась на яростное противодействие со стороны Римско-католической церкви.

Константин ВАСИЛЬКЕВИЧ

Вороні та чалі лікарі

Відомо, що спілкування з кіньми є додатковим чинником у лікуванні серйозних дитячих захворювань та реабілітації дорослих.

Про корисність верхової їзди для відновлення сил писали ще в античні часи. Гіппократ запевняв, що поранені та хворі, які їздять верхи, одужують швидше. При цьому він зазначав, що, крім за-

гальнозміцнювального ефекту, спостерігається і позитивний психологічний вплив.

Легендарний медик радив кататися верхи меланхолікам, оскільки це позбавляє темних думок, натомість викликаючи думки веселі та ясні. Французький філософ Дені Дідро, продовжуючи досліди Гіппократа, написав у 1751 р. трактат «Про верхову їзду та її значення для того, щоб зберегти здоров'я і знову його набути».

За словами сучасних медиків, регулярні заняття кінним спортом дозволяють підтримувати в тонусі всі м'язи тіла: поїздка кроком за навантаженням прирівнюється до ходьби, галопом — до бігу. Тому верхова їзда протягом години мінімум раз на тиждень може стати прекрасною заміною фітнесу: зміцнюються сидничі м'язи, зникають жирові відкладення на спині й талії, випрямляється постава.

Тетяна КАРГОВА

УКРАЇНОРМ

ПОНЕДЕЛЬНИК 15.XII

Первый Национальный

ТРК «Эра»
 6.00 «Доброго ранку, Україно!»
 6.03 Утренняя молитва
 6.05, 7.00, 8.00 Новости
 6.10 Аграрная страна
 6.15, 6.55, 7.55, 23.50 Спорт
 6.25, 8.35 Православный календарь
 7.10 Эра бизнеса
 7.30 Эра здоровья
 8.10 Рейтинговая панорама
 8.20 Банковская панорама
 8.45 Утренние советы

Первый Национальный
 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Новости
 9.20, 19.30, 21.25 Деловой мир
 9.40 Здоровье
 10.40, 14.45, 17.45 Служба розыска детей
 11.00 Жизнь продолжается
 11.50, 14.50, 17.50 Ситуация
 12.20 В. Степова. «Чарівне намистечко»

14.20 Д/ф «Профессиональная помощь от социальных служб»
 15.20 Д/ф «Лица Европы»
 15.55, 20.55 М/с «Легенды Украины»

16.00 Т/с «Таинственный остров»
 16.25 Индиго
 16.55 Д/с «Рожденные убивать»
 18.10 Украинское измерение
 18.45 Точка зрения
 19.45, 21.35 Мир спорта
 20.00 Предупреждение
 21.15 Новости международных
 21.45 Искушение властью
 22.55 «Тройка»
 23.00 ТРК «ЭРА»

ТРК «Эра»
 23.00 Горячие версии
 23.15 Здоровый взгляд
 0.00 Энциклопедия великих
 0.15 Интерактивный проект

1+1

6.10 Т/с «Так никто не любил» ●

7.00, 5.55 Ералаш
 7.25 Завтрак с «1+1»
 9.30, 20.10 Т/с «Рыжая» ●
 10.30, 18.20 Т/с «Иван Подушкин-2» ●
 11.30 Караоке на майдане
 12.20 Х/ф «Караси» ●
 14.30, 17.00, 19.30, 22.30, 2.10 ТСН

15.00 Т/с «Моя прекрасная няня» ●
 16.05 Т/с «Жаркий лед» ●
 17.25 Судебные дела. Преступление и наказание
 21.15 Т/с «Ментовские войны-3» ●
 23.00 Проспорт
 23.05 Х/ф «Тьма наступает» ●
 0.50 Бокс. Д. Салита — Д. Кампос
 1.40, 4.05 Документ
 2.35 Т/с «Бухта Доусона-6» ●
 3.20 Судебные дела с Г. Пампухой
 4.35 Т/с «Дни нашей жизни-2» ●

Интер

Профилактика
 14.00 Х/ф «Абонент временно недоступен» ●
 17.10 Новости
 17.20 Жди меня
 19.00 Т/с «Огонь любви» ●
 20.00 Подробности
 20.30 Т/с «Обручальное кольцо» ●
 21.30 Т/с «Застава Жилина» ●
 22.30 Кремлевские дети
 23.50 Х/ф «Максимальный риск» ▲

Профилактика

СТБ

6.05 Т/с «Она написала убийство» ●
 6.50, 8.00, 18.00, 22.00 «Вікна». Новини
 7.00, 8.10 Бизнес +
 7.05 Сам себе режиссер
 8.15 Х/ф «Китайский сервис» ●
 11.30 Х/ф «О бедном гусаре замолвите слово» ●
 14.50 Х/ф «Колье для Снежной Бабы» ●
 16.30 Х/ф «Арфа для любимой» ●
 18.10, 23.30 Т/с «Доктор Хаус» ▲
 19.15 Суперстар-2008. Команда мечты
 22.25 За «Вікнами»
 0.40 «Вікна». Спорт
 0.50 Документальный детектив. Анютина правда
 1.25 Формула успеха

Новый канал

5.45 Т/с «Моя американская няня» ●
 6.05 Т/с «Студенты International» ●
 6.50, 7.15 Подъем
 6.55 М/с «Мумия» ●
 9.00 Х/ф «Леди-ястреб» ●
 11.45, 19.25 Т/с «Солдаты-15» ●
 12.45, 15.55 Т/с «Друзья» ●
 13.30, 19.00, 0.35 Репортер
 13.35 М/с «Малыши и хлопоты» ●
 13.55 Т/с «Вероника Марс» ●
 14.50, 15.50 Teen Time
 14.55 Свидание с мамой
 15.25 Т/с «Дом кувирком» ●
 16.50 Т/с «Счастливы вместе» ●

17.55, 21.20 Т/с «Папины дочки» ●
 19.15, 0.50 Спортрепортер
 20.20 Т/с «Ранетки» ●
 22.25 Х/ф «В аду» ▲
 1.10 Служба розыска детей

Профилактика

ICTV

5.30 Служба розыска детей
 5.35 Факты недели
 6.15, 7.50 Деловые факты
 6.30, 8.35 300 сек/час
 6.35 М/с «Современная жизнь Рокко» ●
 7.00, 11.45 Т/с «Леся + Рома»
 7.45, 8.45 Факты. Утро
 7.55, 8.55, 12.55, 19.10, 1.25 Спорт
 8.05, 12.20 Каламбур
 9.05 Х/ф «Девятое небо»
 11.10, 16.00 Про-Зікаве.іа
 12.45 Факты. День
 13.00 Т/с «Охотники за древностью»
 13.55 Х/ф «Неудачники»
 16.35 Т/с «Тайны следствия»
 17.40 Т/с «Охота на асфальте»
 18.45 Факты. Вечер
 19.30 Чрезвычайные новости
 19.55 Т/с «Улицы разбитых фонарей-8»
 21.00 Т/с «Штрафбат»
 22.20, 23.00, 3.55 Свобода слова
 22.45 Факты. Итог дня
 1.10 Факты
 1.35 Ночное искушение
 3.10 Т/с «Продолжение следует»

Украина

5.45 М/ф
 6.30, 16.30, 19.00 События
 6.50 Семейный доктор
 7.00, 15.30 Федеральный судья
 7.50 Письма Деду Морозу
 8.30 На десять лет моложе
 9.00, 18.00 Т/с «Родные люди» ●
 10.00 Жизненные сенсации
 10.35, 17.00 Критическая точка
 11.00 Праздничный выигрыш
 12.00, 20.30 Т/с «Глухарь» ●
 13.00 Х/ф «Отдаленные последствия» ●
 15.00 Чистосердечное признание
 16.50, 19.20 Спортивные события
 17.30 Звезды юмора
 19.30 Шустер Live
 21.30 Х/ф «Человек-паук-2» ●
 0.10 Критическая точка

Профилактика

Мегаспорт

Профилактика

14.00 Спортфайлы
 14.50 Гол-парад
 15.00 Бильярд
 15.55, 0.00 Гладиаторы
 16.55 Футбол. Клубный ЧМ. «Аделаида Юн./Вейтaker Юн.» — «Гамба» (Япония)
 19.00, 20.20, 21.45, 22.40 Мегафон
 19.20 Автоспорт. WRC. Обзор
 20.45 Откровенно о футболе
 22.05 Баскетбол. Евролига УЛЕБ. Обзор
 23.00, 5.00 Автоспорт. WRC. Обзор
 1.00 Хоккей. ЛЧ. Обзор
Профилактика
 6.00 Сноубординг. Кубок мира. Обзор

ВТОРНИК 16.XII

Первый Национальный

ТРК «Эра»
6.00 «Доброго ранку, Україно!»
6.03 Утренняя молитва
6.05, 7.00, 8.00 Новости
6.10 Аграрная страна
6.15, 6.55, 7.55, 23.50 Спорт
6.25, 8.35 Православный календарь
7.10 Эра бизнеса
7.40 Строительная площадка
8.45 Утренние советы

Первый Национальный
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Новости
9.20, 19.30, 21.25 Деловой мир
9.30, 21.15 Новости международные
9.50 Предупреждение
10.40 Служба розыска детей
11.00 Жизнь продолжается
11.50, 14.50, 17.50 Ситуация
12.15 Искусение властью
13.15 Экипаж
13.55 Шаг к звездам
14.25 Продолжение следует
15.20 Д/ф «Лица Европы»
15.55, 20.55 М/с «Легенды Украины»
16.00 Т/с «Таинственный остров»
16.25 Индиго
16.55 Д/с «Рожденные убивать»
18.10 Украинское измерение
18.40 «Просвіта»
19.00 Точка зрения
19.45, 21.35 Мир спорта
19.55 Т/с «Черная Рада»
21.50 Д/ф «Один мир, одна мечта»
22.45 Пресс-анонс
22.55 «Тройка»

ТРК «Эра»

23.00 Горячие версии
23.15 Сельский взгляд
0.00 Служба розыска детей
0.15 Интерактивный проект

1+1

6.05 Служба розыска детей
6.10 Т/с «Так никто не любил»
7.00, 12.20 Ералаш
7.25 Завтрак с «1+1»
9.30, 20.10 Т/с «Рыжая»
10.30, 18.20 Т/с «Иван Подушкин-2»
11.35, 17.25 Судебные дела. Преступление и наказание
12.35, 16.05 Т/с «Жаркий лед»
13.30 Т/с «5 минут до метро»
14.30, 17.00, 19.30, 22.30, 2.35 ТСН
15.00, 21.15 Т/с «Ментовские войны-3»
23.00 Проспорт
23.05 Х/ф «Жесть»
1.15 Служба розыска детей
1.20, 5.00 Т/с «Два с половиной мужчины-4»
2.05, 4.30 Документ
3.00 Т/с «Бухта Доусона-6»
3.45 Судебные дела с Г. Пампхой
5.25 Т/с «Дни нашей жизни-2»

Интер

6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 17.40 Новости
6.10 Т/с «Папенькин сынок»
7.10, 8.10 Утро с Интером
8.50 Т/с «От любви до коханья»
10.00, 20.30 Т/с «Обручальное кольцо»
11.00, 19.00 Т/с «Огонь любви»
12.15, 4.10 Знак качества

13.10 Т/с «Любовь как любовь»
14.20 Т/с «Застава Жилина»
15.30 Т/с «Тайга. Курс выживания»
16.30 Народный суд
18.00, 3.20 Ключевой момент
20.00 Подробности
21.30 Т/с «Застава Жилина»
22.30 Д/ф «Гадание. 12 способ узнать судьбу»
23.50 Х/ф «Остров»
2.20, 4.50 Т/с «Хафф»
3.15 Телеслужба розыска детей
5.45 Уроки тетушки Совы

СТБ

6.00 Т/с «Она написала убийство»
6.50, 8.00, 18.00, 22.00 «Вікна». Новини
7.00, 8.10 Бизнес +
7.05 Сам себе режиссер
8.15 Х/ф «Зонтик для новобранцев»
10.45 Суперстар-2008. Команда мечты
13.00 Битва экстрасенсов
14.00 Документальный детектив. Выкупить дочь
14.40, 21.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
15.10 Т/с «Комиссар Рекс»
17.00 Вокруг света
18.15, 0.05 Т/с «Доктор Хаус»
19.15 Правила жизни. Свидание с призраком
20.15 Русские сенсации. Рождение под мукой
22.25 Необъяснимо, но факт
1.05 «Вікна». Спорт
1.25 Формула успеха

Новый канал

Профилактика
14.00, 19.00, 0.30 Репортер
14.05 Т/с «Вероника Марс»
15.00, 15.50 Teen Time
15.05 Свидание с мамой
15.35 Т/с «Дом кувирком»
15.55 Т/с «Друзья»
16.50, 20.20 Т/с «Ранетки»
17.55, 21.20 Т/с «Папины дочки»
19.15, 0.45 Спортрепортер
19.25 Т/с «Солдаты-15»
22.25 Х/ф «Вечеринка на Ибице»
0.55 Т/с «Тайны Смоллвилла»
1.45—5.45 Зона ночи

ICTV

6.00, 0.50 Факты
6.15, 7.50 Деловые факты
6.30, 8.35 300 сек/час
6.35 М/с «Современная жизнь Рокко»
7.00, 10.05 Т/с «Леся + Рома»
7.45, 8.45 Факты. Утро
7.55, 8.55, 12.55, 19.10, 1.05 Спорт
8.05 Каламбур
9.05, 17.40 Т/с «Охота на асфальте»
10.55, 16.00 Про-Zikave.ua
11.30, 16.40 Т/с «Тайны следствия»
12.45 Факты. День
13.00 Т/с «Охотники за древностью»
13.55, 19.55 Т/с «Улицы разбитых фонарей-8»
14.55, 21.00 Т/с «Штрафбат»
18.45 Факты. Вечер
19.30, 22.20 Чрезвычайные новости
22.45 Факты. Итог дня
23.00 Х/ф «Пятеро неизвестных»

1.20 Ночное искушение
2.55 Т/с «Продолжение следует»
4.00 Х/ф «Автора! Автора!»

Украина

5.00, 12.00, 20.30, 5.00 Т/с «Глухарь»
5.45 М/ф
6.30, 16.30, 19.00, 3.30 События
6.40, 16.50, 19.20, 3.55 Спортивные события
6.50 Семейный доктор
7.00, 15.30 Федеральный судья
7.50 Письма Деду Морозу
8.30, 17.30 «Яка то мелодія»
9.00, 18.00 Т/с «Родные люди»
10.00, 19.30, 4.05 Шустер Live
11.00, 1.30 Праздничный выигрыш
13.00 Х/ф «Человек-паук-2»
17.00 Критическая точка
21.30 Х/ф «Так не бывает»
23.30 Х/ф «Малена»

Мегаспорт

6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 18.40, 20.40, 22.45, 0.40 Мегафон
7.25, 7.55, 8.15, 8.45, 9.15, 9.45 М/с «Олимпийский зоопарк»
10.10 Бокс. KOTV Classics
11.10 Игры патриотов
12.10, 5.00 История спорта
13.10 Д/ф «История успеха»
13.45 ПА-Спорт
14.20 Лига компьютерных игр
15.00 Бильярд
15.55 Гладиаторы
16.55 Футбол. Кубок УЕФА. «Нанси» (Франция) — ЦСКА (Россия)

Баскетбол

18.55, 3.00 Еврочеллендж Кап. БК «Киев» (Украина) — «Триумф» (Россия)
20.55 Еврочеллендж Кап. «Дексия» (Бельгия) — «Химик» (Украина)
23.00 Кубок Европы. «Литувос Ритас» — «Азовмаш»
1.00 Мегачат
6.00 Сноубординг. Кубок мира. Обзор

ПОРЯД ІЗ НАМИ

Багатьом з дитячих літ закарбувався в уяві (завдяки книжкам та мультфільмам) образ запасливого ївачка з рум'яним яблуком на спині. Більшість із нас досі впевнені, що яблука та гриби він запасє собі на зиму. А потім довгими зимовими вечорами гризе в себе в нірці промерзлі яблука, сухі гриби й чекає весни...

Але насправді ївачкам не потрібні запаси харчів, тому що взимку вони сплять — так само, як ведмеді, борсуки, жаби та змії. А уві сні витрачають потихеньку підшкірний жир, накопичений аж ніяк не на яблуках. Адже їжак — тварина комахоїдна. Рослинну їжу — варену картоплю, рис, сливи, горіхи, насіння й ті ж таки яблука — їдять тільки ті їжаки, які утримуються в неволі. А в природному середовищі їхній раціон становлять жуки, хробаки та равлики. Іноді їжак може урізноманітнити своє меню жабами, ящірками, пташиними яйцями, мишенятами.

Вважається, що їжак — чудовий мишолов, його навіть називають колючою кішкою. Але насправді миші — не його їжа. Не до снаги їжаків за цими шустрими гризунами ганятися, от хіба що пошастить знайти мишаче гніздо. Але набагато більше цікавлять його зовсім інші гнізда — осині та бджолині. Цих комах їжак їсть, анітрохи не боячись укусів. Їжак узагалі дуже стійкий до різних отрут. Навіть укуси гадюки він переживе, відбившись легким нездужанням.

СРЕДА 17.XII

Первый Национальный

ТРК «Эра»
6.00 «Доброго ранку, Україно!»
6.03 Утренняя молитва
6.05, 7.00, 8.00 Новости
6.10 Аграрная страна
6.15, 6.55, 7.55, 23.50 Спорт
6.25, 8.35 Православный календарь
7.10 Эра бизнеса
8.45 Утренние советы

Первый Национальный
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Новости
9.20, 19.30, 21.30 Деловой мир
9.30, 21.20 Новости международные
9.45, 22.35 Пресс-анонс
9.55 Д/ф «Один мир, одна мечта»
11.00 Жизнь продолжается
11.50, 14.50, 17.50 Ситуация
12.15 Фольк-music
13.15 Муз.ua
14.00 Наша песня
14.45, 1.45 Служба розыска детей
15.20 Д/ф «Лица Европы»
15.55, 20.55 М/с «Легенды Украины»
16.00 Т/с «Таинственный остров»
16.25 Индиго
16.55, 19.55 Т/с «Черная Рада»
18.25 Украинское измерение
19.00 Точка зрения
19.45, 21.40 Мир спорта
22.05 Д/ф «Свое царство»
22.45 Мегалот
22.50 «Суперлото»

ТРК «Эра»
23.00 Горячие версии
23.15 От первого лица
0.00 Служба розыска детей
0.15 Интерактивный проект

1+1

6.05 Служба розыска детей
6.10 Т/с «Так никто не любил»
7.00, 12.20 Ералаш
7.25 Завтрак с «1+1»
9.30, 20.10 Т/с «Рыжая»
10.30, 18.20 Т/с «Иван Подушкин-2»
11.35, 17.25 Судебные дела. Преступление и наказание
12.35, 16.05 Т/с «Жаркий лед»
13.30 Т/с «5 минут до метро»

14.30, 17.00, 19.30, 22.30, 2.30 ТСН
15.00, 21.15 Т/с «Ментовские войны-3»
23.00 Проспорт
23.05 Х/ф «Парковка №2»
1.05 Служба розыска детей
1.10, 4.55 Т/с «Два с половиной мужчины-4»
1.55, 4.25 Документ
2.55 Т/с «Бухта Доусона-6»
3.40 Судебные дела с Г. Пампхой
5.20 Т/с «Дни нашей жизни-2»

Интер

6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 17.40 Новости
6.10 Т/с «Папенькин сынок»
7.10, 8.10 Утро с Интером
8.50 Т/с «От любви до коханья»
10.00, 20.30 Т/с «Обручальное кольцо»
11.00, 19.00 Т/с «Огонь любви»
12.15 Знак качества
13.10 Т/с «Любовь как любовь»
14.20, 21.30 Т/с «Застава Жилина»
15.30 Т/с «Тайга. Курс выживания»
16.30 Народный суд
18.00 Ключевой момент
20.00 Подробности
22.30 Д/ф «Без права на ошибку. Судмедэкспертиза»
23.50, 3.20 Х/ф «Невидимка»
1.50, 5.00 Т/с «Хафф»
2.40 Телеслужба розыска детей
2.50 Картата потата
5.55 Уроки тетушки Совы

СТБ

6.00 Т/с «Она написала убийство»
6.50, 8.00, 18.00, 22.00 «Вікна». Новини
7.00, 8.10 Бизнес +
7.05 Сам себе режиссер
8.15 Конец эфира

Профилактика
12.45, 20.15 Следствие вели...
13.55 Документальный детектив. Фатальный диагноз
14.35, 21.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
15.05 Т/с «Комиссар Рекс»
17.00 Вокруг света
18.10, 0.05 Т/с «Доктор Хаус»
19.15 Звездная жизнь. Звезды вне закона
22.25 Необъяснимо, но факт
1.05 «Вікна». Спорт
1.30 Формула успеха

Новый канал

5.45 Т/с «Моя американская няня»
6.05 Т/с «Студенты International»
6.50, 7.15 Подъем
6.55 М/с «Мумия»
9.00 М/с «Веселые мелодии»
9.10 Х/ф «Попрощайся с завтра»
11.05, 19.25 Т/с «Солдаты-15»
12.10, 15.50 Т/с «Друзья»
13.30, 19.00, 0.40 Репортер
13.35 М/с «Полицейская академия»
13.55 Т/с «Вероника Марс»
14.50, 15.45 Teen Time
14.55 Свидание с мамой
15.25 Т/с «Дом кувирком»
16.50, 20.20 Т/с «Ранетки»
17.50, 21.20 Т/с «Папины дочки»
19.15, 0.55 Спортрепортер

23.00 Х/ф «Очень страшное кино-2»
1.05 Служба розыска детей
1.10 Т/с «Тайны Смоллвилла»
2.00—5.45 Зона ночи

ICTV

5.45 Служба розыска детей
5.50 Факты
6.05, 7.50 Деловые факты
6.20 300 сек/час
6.30 М/с «Современная жизнь Рокко»
7.00 Т/с «Леся + Рома»
7.45 Факты. Утро
7.55, 12.55, 19.10, 2.00 Спорт

Профилактика

12.45 Факты. День
13.00 Т/с «Охотники за древностью»
13.55, 19.55 Т/с «Улицы разбитых фонарей-8»
14.55, 21.00 Т/с «Штрафбат»
16.00 Про-Zikave.ua
16.40 Т/с «Тайны следствия»
17.40 Т/с «Охота на асфальте»
18.45 Факты. Вечер
19.30, 22.20 Чрезвычайные новости
22.45 Факты. Итог дня
23.00 Х/ф «Дженнифер 8»
1.45 Факты
2.10 Ночное искушение
3.45 Т/с «Продолжение следует»
4.30 Х/ф «Ночь, которую мы назвали днем»

Украина

5.45 М/ф
6.30, 16.30, 19.00, 3.30 События
6.40, 16.50, 19.20, 3.55 Спортивные события
6.50 Семейный доктор
7.00, 15.30 Федеральный судья
7.50 Письма Деду Морозу
8.30, 17.30 «Яка то мелодія»
9.00, 18.00 Т/с «Родные люди»
10.00, 19.30, 4.05 Шустер Live
11.00, 1.30 Праздничный выигрыш
12.00, 20.30, 5.00 Т/с «Глухарь»
13.00 Х/ф «Так не бывает»
15.00 Чистосердечное признание
17.00, 0.30 Критическая точка
22.30 Х/ф «Кикбоксер»

Мегаспорт

6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 18.55, 21.15, 23.40 Мегафон
7.25, 7.55, 8.15, 8.45, 9.15, 9.45 М/с «Олимпийский зоопарк»
10.10 Бокс
11.10 Игры патриотов
12.10, 5.00 История спорта
13.10 Д/ф «История успеха»
13.45 Мировой футбол
14.20 Futbol Mundial
15.00 Бильярд
15.55, 0.00 Гладиаторы
16.55 Футбол. Клубный ЧМ. «Аль Ахли» (Египет) — «Пачука» (Мексика) — «ЛДУ» (Эквадор)
19.10 Баскетбол. Евролига. ЦСКА (Россия) — «Реал» (Испания). Прямая трансляция
21.40 Футбол. Кубок УЕФА. «Гамбург» (Германия) — «Астон Вилла» (Англия)
1.00 Мегачат
3.00 Баскетбол. Еврочеллендж Кап. «Дексия» (Бельгия) — «Химик» (Украина)
6.00 Горнолыжный спорт. Обзор

ЧЕТВЕРГ 18.XII

Первый Национальный

ТРК «Эра»
6.00 «Доброго ранку, Україно!»
6.03 Утренняя молитва
6.05, 7.00, 8.00 Новости
6.10 Аграрная страна
6.15, 6.55, 7.55, 23.50 Спорт
6.25, 8.35 Православный календарь
7.10 Эра бизнеса
7.40 Эра качества
8.45 Утренние советы

Первый Национальный
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Новости
9.20, 19.30, 21.30 Деловой мир
9.30, 21.20 Новости международные
9.50, 22.45 Пресс-анонс
10.00 Д/с «Новые святылища»
10.40 Служба розыска детей
11.00 Жизнь продолжается
11.50, 14.50 Ситуация
12.15, 15.20 Биатлон
13.35 Книга.ua
14.25 Всего доброго!
17.00, 19.55 Т/с «Черная Рада»
18.25 Украинское измерение
19.00 Точка зрения
19.45, 21.40 Мир спорта
20.55 М/с «Легенды Украины»
22.00 Гражданская стража
22.15 Продолжение следует
22.55 «Тройка»

ТРК «Эра»
23.00 Горячие версии
23.15 От первого лица
0.00 Служба розыска детей
0.15 Интерактивный проект

1+1

6.05 Служба розыска детей
6.10 Т/с «Так никто не любил»
7.00, 12.20 Ералаш
7.25 Завтрак с «1+1»
9.30, 20.10 Т/с «Рыжая»
10.30, 18.20 Т/с «Иван Подушкин-2»
11.35, 17.25 Судебные дела. Преступление и наказание
12.35, 16.05 Т/с «Жаркий лед»
13.30 Т/с «5 минут до метро»
14.30, 17.00, 19.30, 22.30, 2.10 ТСН
15.00, 21.15 Т/с «Ментовские войны-3»
23.00 Проспорт
23.05, 4.05 Х/ф «Смертельный лабиринт»
0.55 Служба розыска детей
1.00 Т/с «Два с половиной мужчины-4»
1.40 Документ
2.35 Т/с «Бухта Доусона-6»
3.20 Судебные дела с Г. Пампухой
5.30 Т/с «Дни нашей жизни-2»

Интер

6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 17.40 Новости
6.10 Т/с «Папенькин сынок»
7.10, 8.10 Утро с Интером
8.50 Т/с «От любви до коханья»
10.00, 20.30 Т/с «Обручальное кольцо»
11.00, 19.00 Т/с «Огонь любви»
12.15, 4.10 Знак качества
13.10 Т/с «Любовь как любовь»
14.20, 21.30 Т/с «Застава Жилина»
15.30 Т/с «Тайга. Курс выживания»
16.30 Народный суд
18.00, 2.40 Ключевой момент
20.00 Подробности
22.30 Д/ф «Вакцины»

23.50 Х/ф «Остров доктора Моро»
1.40, 4.50 Т/с «Хафф»
2.35 Телеслужба розыска детей
5.40 Уроки тетушки Совы

СТБ

6.00 Т/с «Она написала убийство»
6.50, 8.00, 18.00, 22.00 «Вікна». Новини
7.00, 8.10 Бизнес +
7.05 Сам себе режиссер
8.15 Х/ф «Тревожное воскресенье»
10.40 Звездная жизнь. Звезды вне закона
11.35 Необъяснимо, но факт
12.30, 20.15 Следствие вели...
13.30 Документальный детектив. Цена свободы
13.55 Документальный детектив. Самый близкий враг
14.35, 21.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
15.05 Т/с «Комиссар Рекс»
17.00 Вокруг света
18.15, 0.05 Т/с «Доктор Хаус»
19.15 Моя правда. Т. Самойлова
22.25 Параллельный мир
1.00 «Вікна». Спорт
1.20 Формула успеха

Новый канал

5.45 Т/с «Моя американская няня»
6.05 Т/с «Студенты International»
6.50, 7.15 Подъем
6.55 М/с «Мумия»
9.00 М/с «Веселые мелодии»
9.10 Х/ф «Встреча с Апплгейтами»
11.05, 19.25 Т/с «Солдаты-15»
12.10, 15.55 Т/с «Друзья»
13.30, 19.00, 0.40 Репортер
13.35 М/с «Полицейская академия»
13.55 Т/с «Вероника Марс»
14.50, 15.50 Teen Time
14.55 Свидание с мамой
15.25 Т/с «Дом кувирком»
16.50 Т/с «Ранетки»
17.55, 21.20 Т/с «Папины дочки»
19.15, 0.55 Спортрепортер
20.20 Фильм о фильме. Серил «Ранетки»
23.00 Х/ф «Очень страшное кино-3»
1.05 Т/с «Тайны Смоллвилла»
1.55—5.45 Зона ночи

ICTV

5.55, 0.55 Факты
6.10, 7.50 Деловые факты
6.25, 8.35 300 сек/час
6.35 М/с «Современная жизнь Рокко»
7.00, 10.05 Т/с «Леся + Рома»
7.45, 8.45 Факты. Утро
7.55, 8.55, 12.55, 19.10, 1.10 Спорт
8.05 Каламбур
9.05, 17.40 Т/с «Охота на асфальте»
10.50, 16.00 Про-Zikave.ua
11.25, 16.40 Т/с «Тайны следствия»
12.45 Факты. День
13.00 Т/с «Охотники за древностью»
13.55, 19.55 Т/с «Улицы разбитых фонарей-8»
15.00, 21.00 Т/с «Штрафбат»
18.45 Факты. Вечер
19.30, 22.20 Чрезвычайные новости
22.45 Факты. Итог дня
23.00 Х/ф «Московская жара»

1.20 Ночное искушение
2.55 Т/с «Продолжение следует»
4.15 Х/ф «Наша история»

Украина

5.45 М/ф
6.30, 16.30, 19.00, 3.30 События
6.40, 16.50, 19.20, 3.55 Спортивные события
6.50 Семейный доктор
7.00, 15.30 Федеральный судья
7.50 Письма Деду Морозу
8.30, 17.30 «Яка то мелодія»
9.00, 18.00 Т/с «Родные люди»
10.00, 19.30, 4.05 Шустер Live
11.00, 1.30 Праздничный выигрыш
12.00, 20.30, 5.00 Т/с «Глухарь»
13.00 Х/ф «Дежа вю»
17.00, 1.00 Критическая точка
21.30 Шоу Верки Сердючки
22.30 Рикошет
23.00 Х/ф «Кикбоксер-5. Возмездие»

Мегаспорт

6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 18.45, 20.50, 23.40 Мегафон
7.25, 7.55, 8.15, 8.45, 9.15, 9.45 М/с «Олимпийский зоопарк»
10.10 Бокс
11.10 Игры патриотов
12.10, 5.00 История спорта
13.15 Д/ф «История успеха»
13.55 Футбольный обзор «Goals-simo»
15.00 Бильярд
15.55, 0.00 Гладиаторы
16.55 Футбол. Клубный ЧМ. «Аделаида Юн.» / Вейтакер Юн. / Гамба — «МЮ» (Англия)
19.00 Баскетбол. Суперлига. «Азовмаш» — БК «Сумыхипром»
21.05 Мировой футбол
21.40 Футбол. Кубок УЕФА. «Сампдория» (Италия) — «Севилья» (Испания)
1.00 Мегачат

Баскетбол
3.00 Кубок Европы. «Литувос Ритас» — «Азовмаш»
6.00 Баскетбол. Евролига УЛЕБ. Обзор

ПОРЯД ІЗ НАМИ

Мокрий ніс — відмінний нюх

Нарешті розгадано секрет надзвичайного нюху собак, які за запахом можуть виявляти навіть ракові клітини. Відмінний нюх їм забезпечує саме вологий ніс.

Група вчених під керівництвом Брента Крейвена з університету

Пенсільванії (США) довели, що складна мережа зволожений капілярів у носі собаки дозволяє тварині проводити «попереднє сортування» запахів, таким чином полегшуючи роботу мозку з ідентифікації ароматів.

Перш ніж дістатися до нюхових рецепторів, молекулам запаху необхідно подолати шар слизу. Як виявилось, деякі з них поглинаються цим шаром швидше, ніж інші. Учені розробили комп'ютерну модель потоків повітря в носі собаки та з'ясували, що молекули розпізнаються рецепторами на різних ділянках носового проходу.

«Можна сказати, що саме таке «сортування» запахів ще до контакту молекул з рецепторами грає вирішальну роль для гострого нюху», — розповів Брент Крейвен виданню New Scientist.

ПЯТНИЦА 19.XII

Первый Национальный

ТРК «Эра»
6.00 «Доброго ранку, Україно!»
6.03 Утренняя молитва
6.05, 7.00, 8.00 Новости
6.10 Аграрная страна
6.15, 6.55, 7.55, 23.15 Спорт
6.25, 8.40 Православный календарь
7.10 Эра бизнеса
7.35 Строительная площадка
8.15 На Олимп!
8.45 Утренние советы

Первый Национальный
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Новости
9.20, 19.30, 21.30 Деловой мир
9.30, 21.20 Новости международные
9.50, 22.50 Пресс-анонс
10.00 Д/с «Новые святылища»
10.40, 1.45 Служба розыска детей
11.00 Жизнь продолжается
11.50, 14.50, 17.50 Ситуация
12.15 Найдем выход
13.05 «Надвечір'я»
13.40 Кино.ua
14.30 Темный силуэт
15.20 Ко Дню Святого Николая «Зимняя сказка»
16.25 Пазлы
16.55 Т/с «Черная Рада»
18.25 Украинское измерение
19.00 Точка зрения
19.45, 21.40 Мир спорта
20.00 Фольк-music
20.55 М/с «Легенды Украины»
21.55 Право на защиту
22.20 Экипаж
22.55 «Тройка»

ТРК «Эра»

23.00 Горячие версии
23.25 В гости к И. Поповичу
23.50 Фестиваль «Покров»
0.15 Интерактивный проект

1+1

6.05 Служба розыска детей
6.10 Т/с «Так никто не любил»
7.00 Ералаш
7.25 Завтрак с «1+1»
9.30, 20.10 Т/с «Рыжая»
10.30, 18.20 Т/с «Иван Подушкин-2»
11.35, 17.25 Судебные дела. Преступление и наказание
12.20 Ералаш
12.35 Т/с «Жаркий лед»
13.30 Т/с «5 минут до метро»

14.30, 17.00, 19.30 ТСН
15.00 Т/с «Ментовские войны-3»
16.05 Без табу
21.15 Х/ф «Беглянки»
23.20 Наша Russia
23.55 Х/ф «88 минут»
1.50 Х/ф «Эпоха вероломства»
3.20 Т/с «Бухта Доусона-6»
4.05 Х/ф «Мартин Боруля»
5.35 Т/с «Дни нашей жизни-2»

Интер

6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 17.40 Новости
6.10 Т/с «Папенькин сынок»
7.10, 8.10 Утро с Интером
8.50 Т/с «От любви до коханья»
10.00, 20.30 Т/с «Обручальное кольцо»
11.00, 19.00 Т/с «Огонь любви»
12.15, 1.20 Знак качества
13.10 Т/с «Любовь как любовь»
14.20 Т/с «Застава Жилина»
15.30 Т/с «Тайга. Курс выживания»
16.30, 0.30 Народный суд
18.00, 3.40 Ключевой момент
20.00 Подробности
21.30 Свобода на Интере
2.50 Легенды Святого Николая
4.30 М/с «Зверюшки в доме Тэза»
5.30 Уроки тетушки Совы

СТБ

6.00 Т/с «Она написала убийство»
6.50, 8.00, 18.05, 22.00 «Вікна». Новини
7.00, 8.10 Бизнес +
7.05 Сам себе режиссер
8.15 Х/ф «Семь няnek»
10.20 Моя правда. Т. Самойлова
11.20 Необъяснимо, но факт
12.15 Следствие вели...
13.10 Документальный детектив. Сделайте меня вдовой
13.35 Документальный детектив. Потомок Чингисхана
14.30 Т/с «Кулагин и партнеры»
15.00 Т/с «Комиссар Рекс»
17.00 УсоЛапоХвост
18.15 Х/ф «Карнавальная ночь»
20.00 «Танцуют все!». Неизвестная версия
22.25 Мюзикл «Снежная королева»
0.50 «Вікна». Спорт
1.10 Формула успеха

Новый канал

5.40 Т/с «Моя американская няня»
6.05 Т/с «Студенты International»
6.50, 7.15 Подъем
6.55 М/с «Невероятная жизнь Джуннипер Ли»
9.00 М/с «Веселые мелодии»
9.10 Х/ф «Принц и серфер»
11.10, 19.25 Т/с «Солдаты-15»
12.10, 15.55 Т/с «Друзья»
13.30, 19.00, 0.40 Репортер
13.35 М/с «Полицейская академия»
13.55 Т/с «Вероника Марс»
14.50, 15.50 Teen Time
14.55 Свидание с мамой
15.30 Т/с «Дом кувирком»
16.50 Фильм о фильме. Серил «Ранетки»
17.55, 21.20 Т/с «Папины дочки»

19.15, 0.55 Спортрепортер
20.20 Т/с «Счастливы вместе»
22.25 Comedy Club. Ua
1.05 Х/ф «Люди под лестницей»
2.45—5.55 Зона ночи

ICTV

5.50 Служба розыска детей
5.55, 2.15 Факты
6.10, 7.50 Деловые факты
6.25, 8.35 300 сек/час
6.30 М/с «Современная жизнь Рокко»
7.00, 10.05 Т/с «Леся + Рома»
7.45, 8.45 Факты. Утро
7.55, 8.55, 12.55, 19.10, 2.30 Спорт
8.05 Каламбур
9.05 Т/с «Охота на асфальте»
10.50, 16.05 Про-Zikave.ua
11.30 Т/с «Тайны следствия»
12.45 Факты. День
13.00 Т/с «Охотники за древностью»
13.55, 19.55 Т/с «Улицы разбитых фонарей-8»
15.00 Т/с «Штрафбат»
16.45 Х/ф «Московская жара»
18.45 Факты. Вечер
19.30 Чрезвычайные новости
20.55 «Максимум» в Украине
21.20 Спецрасследования
22.45 Факты. Итог дня
23.00 Голые и смешные
23.35 Акулы бизнеса
0.00 Автотарк. Парк автомобильного периода
0.45 Х/ф «Крысы»
2.40 Ночное искушение
4.10 Криминальные истории
5.00 Х/ф «Гадюка»

Украина

5.45, 5.00 М/ф
6.30, 16.30, 19.00, 3.30 События
6.40, 16.50, 19.20, 3.55 Спортивные события
6.50 Семейный доктор
7.00, 15.30 Федеральный судья
7.50 Письма Деду Морозу
8.30, 17.30 «Яка то мелодія»
9.00, 18.00 Т/с «Родные люди»
10.00, 21.30 Шустер Live
11.00, 1.30 Праздничный выигрыш
12.00, 20.30 Т/с «Глухарь»
13.00 Т/с «Двое из ларца-2»
15.00, 19.30 Чистосердечное признание
17.00 Критическая точка
20.00 Жизненные сенсации
4.05 Рикошет

Мегаспорт

6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 17.35, 20.05, 22.25 Мегафон
7.25, 7.55, 8.15, 8.45, 9.15, 9.45 М/с «Олимпийский зоопарк»
10.10 Бокс
11.10 Игры патриотов
12.10, 5.00 История спорта
13.15 Д/ф «История успеха»
13.55 TransWorldSport
15.00 Бильярд
16.00, 0.00 Гладиаторы
17.00 Лига компьютерных игр
17.55 Мегадрайв
18.30 Неспортивная жизнь
19.05 Д/ф
20.25 Футбол. Клубный ЧМ
22.40 Бокс. Н. Валуев — Д. Руиз
1.00 Мегачат
3.00 Баскетбол. Евролига. ЦСКА (Россия) — «Реал» (Испания)
6.00 Futbol Mundial

СУББОТА 20.XII

Первый Национальный

ТРК «Эра»
 6.00 Утренняя молитва
 6.05, 23.40, 0.35 Фестиваль «Покров»
 6.55 Фестиваль молодых дизайнеров
 7.25 В гости к И. Поповичу
 7.45 Мир православия
 8.05 Форсайт
 8.25 Эра красоты
 8.50 Корпорация «Симба»

Первый Национальный

9.10 Пресс-анонс
 9.20 Кто в доме хозяин
 9.50 Эксперты досуга
 10.20 Выходные по-украински
 10.40 Рейс
 11.00 Европейский выбор
 11.20 Граница государства
 11.40 Король профессии
 11.55 Уникальная Украина
 12.25, 18.05 Биатлон
 13.20 Зеленый коридор
 13.45 Парламент
 14.35 Наша песня
 15.20 Ко Дню Святого Николая «Зимняя сказка»
 16.30 Д/ф «В поисках потерянного рая»
 16.50 Книга.ua
 17.35 Кино.ua
 19.20 X/ф «Полеты во сне и наяву»
 21.00 Новости
 21.20 Мир спорта
 21.45 Что? Где? Когда?
 22.45 Мегалот
 22.50 «Суперлото»

ТРК «Эра»

23.00 Энергопанорама
 23.20 Рейтинговая панорама
 23.30 Банковская панорама

1+1

6.10 М/ф «Летающий дом»
 7.00 X/ф «Приключения маленького индейца» ●
 9.05 Кто там?
 9.55 X/ф «Элоиз сама дома» ●
 11.50 X/ф «Открытый чек» ●
 13.50 Светская жизнь
 14.45 Самый умный
 16.30 Юбилейный вечер Е. Петросьяна
 17.35, 20.00 X/ф «Служебный роман» ●
 19.30 ТСН
 21.25, 2.50 X/ф «Любовь во время холеры» ▲
 0.15 Наша Russia
 0.35 X/ф «Мыс страха» ■
 4.55 Ключ от соблазна

Интер

6.00 Легенды Святого Николая
 7.00 Свобода на Интере
 9.40 Пока все дома
 10.20 Картата потата
 11.10 Квадратный метр
 12.00 Модный приговор
 13.00 П. Вельяминов. Дворянин в коммунизме
 14.00 Концерт, посвященный Дню милиции Украины
 16.00 X/ф «Джентльмены удачи» ●
 17.50 «Позаччі»
 18.50 Т/с «Общая терапия» ●
 20.00 Подробности
 20.30 Юбилейный концерт Н. Кадышевой
 23.50 Бокс. З. Байсангуров — К. Бандрейдж
 1.00 X/ф «Американские драконы» ▲
 2.40 Мятежная планета

3.30 Ключевой момент
 4.20 М/с «Зверюшки в доме Тэза» ●
 5.40 Уроки тетушки Совы

СТБ

5.20 Секретные истории. НЛО. Хроники тайных погонь
 6.05 М/ф
 7.25 Вокруг света
 8.30 Эники-беники
 9.00 Едим дома!
 10.05 УсоЛапоХвост
 10.45 М/ф «Ну, погоди!», «Маугли»
 12.25 Концерт М. Задорнова «Я люблю тебя, жизнь!»
 13.10 «Танцуют все!». Неизвестная версия
 15.10 X/ф «Храм любви» ●
 18.00 Невероятные истории любви
 19.00 X/ф «Карнавальная ночь» ●
 20.45 «Карнавальная ночь». Неизвестная версия
 21.45 Звездная жизнь. Звезды вне закона
 22.50 Моя правда. Т. Самойлова
 23.50 Необъяснимо, но факт
 0.50 Чрезвычайные истории. Охота на олигархов
 1.50 X/ф «Годзилла. Спасатель Токио» ●
 3.20 Формула успеха

Новый канал

5.55 X/ф «Простое желание» ●
 7.20 X/ф «Мистер Бейсбол» ●
 9.35 Полезная площадь
 10.30 90-60-90
 11.00 ПроFashion
 12.20 X/ф «Танцуй до упаду» ●
 14.30 X/ф «Подземелье драконов-2» ●
 16.35 X/ф «Приключения короля Артура» ●
 18.30 X/ф «Дюплекс» ●
 20.20 X/ф «Без чувств» ▲
 22.20 Звезда караоке-2
 23.20 Спортрепортер
 23.25 X/ф «Эпицентр» ▲
 1.30 X/ф «Побег» ▲
 3.00—6.00 Зона ночи

ICTV

6.25 Факты
 6.45 Автопарк. Парк автомобильного периода
 7.20 Акулы бизнеса
 7.50 Т/с «Треугольник»
 9.45 Кино в деталях
 10.10 Т/с «Леся + Рома»
 10.50 Анекдоты по-украински
 11.10 Украинцы Афигенные
 11.40 Квартирный вопрос
 12.45 Факты. День
 12.55, 18.55 Спорт
 13.00 Галилео
 13.30 Т/с «Улицы разбитых фонарей-8»
 14.25 X/ф «Быстрые перемены»
 16.25 X/ф «Мошеники»
 18.45 Факты. Итог дня
 19.00 X/ф «Эон Флак»
 20.55 X/ф «Монгол» ▲
 23.15 X/ф «Щепка» ▲
 2.10 Ночное искушение
 3.45 X/ф «Грязный стыд» ▲
 5.15 X/ф «Правильный Дадли» ▲

Украина

6.00 Шустер Live
 9.00, 19.00, 3.30 События
 9.30, 19.35, 3.55 Спортивные события

9.40 Письма Деду Морозу
 10.30 М/с «Охотники за привидениями» ●
 11.00 Звезды юмора
 12.00 X/ф «Добейся успеха» ●
 14.00 Т/с «Глухарь» ●
 16.00 На десять лет моложе
 16.30 Субботний вечер
 19.45 Т/с «Двое из ларца-2» ●
 21.45 Чистосердечное признание
 22.15 Жизненные сенсации
 23.00 X/ф «Талантливый мистер Рипли» ▲
 1.35 Праздничный выигрыш
 4.05 X/ф «Американский дедушка» ●
 5.30 М/ф

Мегаспорт

6.30, 7.30, 8.35, 9.30, 17.25, 20.00 Мегатон
 7.25, 7.50, 9.45 М/с «Олимпийский зоопарк»
 7.55 Мировой футбол
 9.00 Инверсия
 9.50 ПА-Спорт
 10.20 Бокс
 11.45 KOTV News
 12.25 Мегатрайв
 13.05 Неспортивная жизнь

Футбол

13.45 Чемпионат Украины. Лучшие матчи. «Таврия» (Симферополь) — «Арсенал» (Киев)
 15.35 Кубок УЕФА. «Гамбург» (Германия) — «Астон Вилла» (Англия)
 17.40 Баскетбол. Суперлига. «Химик» — МБК «Николаев»

Бокс

20.25 В. Русаль — Й. Надем; Ю. Нужненко — И. Курбанов
 23.00 Н. Валуев — Э. Холифилд
 1.00 Мегачат
 3.00 Баскетбол. Суперлига. «Химик» — МБК «Николаев»
 5.00 TransWorldSport
 6.00 Хоккей. ЛЧ. Обзор

ПОРЯД ІЗ НАМИ

Джмелі замість хімікатів

Іспанські аграрії для боротьби з комахами, що заповдіють шкоду сільськогосподарським культурам, вдаються до масового розведення джмелів і ос.

Такий вид протидії шкідникам, названий біологічним контролем, почав застосовуватися ще в 90-х у різних районах Іспанії, насамперед на полях провінції Мурсія, де вирощується стручковий перець. В провінції Альмерія сьогодні під біологічним контролем вже близько 18 000 га.

При цьому велике значення надається й тому фактові, що джме-

лі — прекрасні обпилювачі. Їх із успіхом використовують при вирощуванні таких культур як помідори, перець, полуниця, дині, кабачки.

А на виведенні «хижих» ос, нешадних до багатьох шкідників, в Іспанії спеціалізується цілий ряд підприємств. Керівник одного з них, Хуан Гарсія впевнений, що в недалекому майбутньому аграрний сектор робитиме ставку не на хімікати, а саме на засоби біологічного контролю. «Якщо в теплиці, в саду або на грядці можуть спокійно існувати живі істоти, то можна сказати, що там є життя, а де є життя, там не може бути хімії», — зауважує він.

ВОСКРЕСЕНЬЕ 21.XII

Первый Национальный

ТРК «Эра»
 6.00 Утренняя молитва
 6.05 Фестиваль «Покров»
 7.50 Корпорация «Симба»
 8.00 Сельский час
 8.25 Укравтокоинент
 8.45 Патриот

Первый Национальный

9.05 Пока родители спят
 9.10 «Підсумочки»
 9.15 Антивирус для детей
 9.30 Шаг к звездам
 10.00 Игры чемпионов
 10.30 Новая армия
 11.00 Муз.иа
 11.30 Стильная штучка
 12.00 Линия судьбы
 12.30 Здоровье
 13.25 Служба розыска детей
 13.30 Аудитория
 14.00 Найдем выход
 14.55 Благовестник
 15.25 Д/ф «Прошу встать, реформа идет»
 15.55 Богатырские игры. Кубок Украины
 17.00 Биатлон
 18.10 Деловой мир
 19.05 КВН
 21.00 Культурный фронт
 21.30 Д/с «Красный ренессанс»
 22.35 Наш футбол
 22.55 «Тройка»

ТРК «Эра»

23.00 Эра бизнеса. «Підсумки»
 23.30 Король профессии
 23.40 Эра красоты
 0.00 Оперативный объектив
 0.20 Новости Европы
 0.50 Энциклопедия великих

1+1

6.10 М/ф «Летающий дом»
 7.15 Топ Гир-2
 8.05 Бокс. К. Цинтрон — Л. Нду

9.05 Лото-забава
 10.05 М/ф «Мои друзья Тигр и Винни»

10.55 Караоке на майдане
 11.50 X/ф «Служебный роман» ●
 15.00 Т/с «Некрасота по-американски» ●
 15.55, 5.25 Катастрофы
 16.30 Самые умные взрослые игры
 18.15 Т/с «Моя прекрасная няня» ●
 19.30 ТСН
 20.20 X/ф «Любовь-морковь» ▲
 22.35 Светская жизнь
 23.35, 2.50 X/ф «Сочувствие госпоже Месть» ▲
 2.05 Судебные дела с Г. Пампухой
 4.45 Ключ от соблазна

Интер

6.00 Истинное лицо ураганов
 6.40 Бокс. З. Байсангуров — К. Бандрейдж
 7.50 X/ф «Новичок» ●
 10.00 Украина, вставай!
 10.30 X/ф «Джентльмены удачи» ●
 12.20 X/ф «Игра в прятки» ●
 14.20 Юбилейный концерт Л. Лещенко
 17.40 X/ф «Холодное солнце» ▲
 20.00 Подробности недели
 20.50 X/ф «Один день» ▲
 22.50 X/ф «Консервы» ▲
 1.20 Подробности недели
 2.10 X/ф «Новичок» ●
 3.40 Ключевой момент
 4.30 Знак качества
 5.10 М/с «Зверюшки в доме Тэза» ●
 5.55 Уроки тетушки Совы

СТБ

5.45 Фантастические истории. Ведымы эры Водолея
 6.30 М/ф
 8.00 Вокруг света
 9.00 Едим дома!
 10.05 Мюзикл «Снежная королева» ●
 12.15 За «Вікнами»
 13.15 В поисках истины. Е. Блаватская. В заговоре с духами
 14.10 Следствие вели...
 15.10 Документальный детектив. Горький привкус любви
 15.50 Правила жизни. Колбасные обрезки
 16.50 Необъяснимо, но факт
 18.05 Параллельный мир
 19.00 Битва экстрасенсов
 20.00 X/ф «Коснуться неба» ●
 22.05 X/ф «Кушать подано! или Осторожно, любовь!»
 0.00 Невероятные истории любви
 1.00 Детективные истории. Аферы женского рода

Новый канал

6.05 X/ф «Признание мужа» ●
 7.45 Церковь Христова
 8.00 Спросите у доктора
 8.40 Клипсы
 9.10 Разрушители мифов
 10.20 Алло, гараж!
 10.55 X/ф «Приключения короля Артура» ●
 12.50 Шоумания
 13.30 Эксклюзив «Сумыхимпром»
 14.10 Анализ крови

14.55 Звездные драмы
 15.55 Info-шок
 16.50 X/ф «Дюплекс» ●
 18.40 X/ф «Первая дочь» ●
 20.45 X/ф «Чокнутый профессор-2» ●
 22.45 Скetch-шоу «Файна Юкрайна»
 23.10 Comedy Club
 0.10 Спортрепортер
 0.15 X/ф «Городские легенды» ■
 2.15—5.45 Зона ночи

ICTV

6.25 Факты
 6.50 Т/с «Альф»
 7.20 X/ф «Мошеники»
 9.10 Квартирный вопрос
 10.05 Ты не поверишь!
 11.05 Чудо-люди
 11.35 Чрезвычайные истории
 12.45 Факты. Мир
 12.55, 19.20 Спорт
 13.00 Галилео
 13.30 X/ф «Аполло 13»
 16.50 X/ф «Эон Флак»
 18.45 Факты недели
 19.25 X/ф «Приключения Плуто Нэша» ▲
 21.20 X/ф «Кремень» ▲
 23.10 X/ф «Лето в бикини-2» ▲
 2.00 Ночное искушение
 3.30 X/ф «Нет такого бизнеса, как шоу-бизнес»

Украина

6.20, 9.00 События
 6.45, 9.30 Спортивные события
 7.00 X/ф «Добейся успеха» ●
 9.40 Письма Деду Морозу
 10.30 М/с «Охотники за привидениями» ●
 11.00 Субботний вечер
 13.00 Т/с «Двое из ларца-2» ●
 15.00 Т/с «Жнец» ●
 17.00 X/ф «Только вернись» ●
 19.00, 3.30 События недели
 19.45 Т/с «Двое из ларца-2» ●
 22.20 Футбольный уик-энд
 23.30 X/ф «Монахия» ▲
 1.30 Праздничный выигрыш
 4.05 X/ф «Повесть о первой любви» ●
 5.30 М/ф

Мегаспорт

6.30, 7.00, 8.50, 17.45, 20.00, 22.10 Мегатон
 6.55, 7.25 М/с «Олимпийский зоопарк»
 7.40 Бокс. В. Русаль — Й. Надем
 9.25, 12.25 Футбол. Клубный ЧМ
 11.25 Футбольный обзор
 Goalissimo
 14.35 Мировой футбол
 15.10 Futbol Mundial

Футбол

15.45 Чемпионат Украины. Лучшие матчи. «Арсенал» (Киев) — «Динамо» (Киев)
 18.05 Кубок УЕФА. «Сампдория» (Италия) — «Севилья» (Испания)
 20.20 Откровенно о футболе
 21.20 Спортфайлы
 22.30, 6.00 KOTV News
 23.05 Бокс
 1.00 Мегачат
 3.00 Баскетбол. Суперлига. «Азовмаш» — БК «Сумыхимпром»
 5.00 TransWorldSport

ПРАВОСЛАВНИЙ КАЛЕНДАР

13 грудня. **Апостола Андрія Первозванного (62).**

Апостол Андрій не вирізнявся особливим хистом. Перший учень Христа (чому й був прозваний Первозванним) не написав жодного послання, в «Діяннях апостолів» немає згадок про звершені ним чудеса. У Святому Письмі, крім тих місць, де Андрій згадується в числі інших апостолів, про нього розповідається лише тричі. І у всіх цих випадках Андрій приводить когось до Христа. Але серед цих «когось» був і його брат Симон, якому судилося стати першовірховним апостолом християнства Петром.

Не кожному з нас дано творити дива, як це вмів Петро. Але чи використовуємо ми повною мірою той талант, який дав нам Господь, — привести до істини бодяй когось одного? Хтозна, можливо, він виявиться новим Петром.

Зрештою, Господь винагороджує нас не за наші здібності, а за те, як ми ними розпоряджаємося — згадаймо притчу про таланти (Мф, гл. 25, 14—30). І приклад апостола Андрія покликаний надихати тих, кому не судилося «вершити долі світу».

14 грудня. **Пророка Наума (VII до Р. Х.).**

15 грудня. **Священномученика Іоанна (1919). Священномученика Димитрія і преподобної Віри (1932). Священномучеників Костянтина, Миколая, Сергія, Володимира, Іоанна, Феодора, Павла, преподобномученика Данакта, Косми, преподобномучениць Маргарити, Тамари, Антоніни і Марії (1937). Мученика Бориса (1942). Преподобного Афанасія, затворника Печерського, у Ближніх печерах (1176) та Афанасія, затворника Печерського, у Дальніх печерах (XIII). Св. Стефана Уроша, царя Сербського (1367).**

16 грудня. **Священномученика Андрія (1920). Священномученика Миколая (1937). Св. Герорґія сповідника (1960). Преподобного Іоанна мовчальника (558). Священномученика Феодора, архієпископа Александрійського (606).**

17 грудня. **Великомучениць Варвари і мц. Іуліанії (306). Преподобного Іоанна Дамаскина (776). Священномучеників Алексія, Олександра і Миколая, Василія і з ним 10 мучеників (1918). Священномученика Димитрія, преподобномучениць Анастасії, мучениць Катерини і Кіри. Св. Геннадія, архієпископа Новгородського (1504).**

18 грудня. **Преподобного Савви Освяченого (532). Священномученика Ілії (1932). Преподобномученика Геннадія (1941). Св. Сергія сповідника (1950).**

19 грудня. **СВЯТИТЕЛЯ МИКОЛАЯ, АРХІЄПИСКОПА МИРЛІКІЙСЬКИХ, ЧУДОТВОРЦЯ (близько 345).**

Підготував
Дмитро СКВОРЦОВ

Рака апостола Андрія Первозванного у базиліці Святого Петра в Римі

Даже в первую неделю декабря продолжалась медленная вегетация озимых, что с учетом значительных площадей поздних посевов положительно сказалось на их состоянии. Последующее очередное понижение температуры только способствовало закаливанию озимых.

ШУТИМ

◆ — Для девушки красота важнее ума, — наставлял бабушка внуку-студенту. — Запомни: мужчины видят лучше, чем воображают.

◆ — И говорила ж мне мама, что все плохое когда-нибудь аукнется, — пробормотал скунс, когда ветер подул в его сторону.

◆ Шейх, страстный любитель плотских утех, нанял 23-летнего легкоатлета. По сигналу хозяина тот бежал в гарем и миглом возвращался с одной из жен властелина на руках. И так по четыре-пять раз в день. Через год спортсмен умер. — Убивает не секс, а пробежки до и после, — заключил 95-летний шейх.

◆ Покупатель приходит в зоомагазин и раздраженно говорит продавцу:

— Когда я покупал попугая, вы уверяли меня, что он говорящий, а он целый день молчит.

— У вас в доме есть женщины?
— Даже две.
— А-а... Тогда послушайте попугая ночью.

◆ Две дамы беседуют о замужестве.

— Замужество, — говорит одна напоминает мираж в пустыне — с дворцами, пальмами и верблюдами. Сначала исчезает дворец, за ним пальмы, и наконец остаешься с одним верблюдом.

◆ Хронический скряга решил стать грабителем. Купил пистолет, натянул на голову черный чулок и вошел в дорогой магазин.

— Принесите мне самый лучший мужской костюм, — скомандовал он продавцу. Тот выполнил просьбу.

— Сколько стоит?
— Две тысячи долларов.
— А подешевле не найдется?

◆ — Сегодня я чувствую себя на миллион долларов! — заявляет за завтраком сын олигарха.

— Что случилось, сынок? У тебя депрессия? — тревожится мама.

По вопросам размещения рекламы обращайтесь в рекламный отдел по адресу:

01103, Киев-103,
ул. Киквидзе, 2/34.
Тел.: 286-7968, 285-4962,
286-6560, 285-6079.

E-mail:
reklama@news2000.com.ua

По вопросам реализации:
тел./факс 286-6420

ПОГОДА В УКРАИНЕ

В ожидании циклона

В целом погодные условия были благоприятными для накопления влаги в почве, а минимальная температура почвы на глубине залегания узла кущения понижалась всего до 1—3 градусов ниже нуля, что совершенно безопасно для растений. Погодные условия ближайшей недели также не должны существенно повлиять на состояние озимых культур.

13 декабря небольшие осадки ожидаются в западных областях. Температура ночью 1—6 градусов мороза, днем 0—5 тепла; в Крыму и Закарпатье ночью 0—5, днем 6—9 градусов тепла.

14 декабря в Украине без осадков. На северо-востоке понижение температуры ночью до 6—10 мороза, днем до минус 1—3 градусов, в других регионах ночью 1—6 мороза, на западе и в Крыму 0—5 тепла, днем в северных, центральных и восточных областях 0—5 градусов мороза, на юге и западе 0—5 тепла.

15 декабря температурный режим существенно не изменится, без осадков.

16 декабря в западных областях, а также в Житомирской и Винницкой небольшие и умеренные осадки. Температура ночью 1—6

градусов мороза, на северо-востоке минус 7—10, на западе и в Крыму 0—5 тепла, днем повыше температуры до плюс 1—6, только на севере 0—5 градусов мороза.

17 декабря осадки распространятся на всю территорию, кроме северо-востока. Потепление ночью до 0—5, днем до плюс 2—7 градусов.

18 декабря сохранится теплая с осадками погода.

19 декабря небольшие и умеренные осадки в большинстве областей Украины, преобладающая температура ночью от 1 градуса мороза до 3 тепла, днем 1—6 выше нуля.

Прогноз подготовлен
УкрГМЦ 10 декабря 2008 г.

Глобальне потепління настане раніше

Клімат на нашій планеті змінюється набагато швидшими темпами, ніж передбачали вчені. У цьому впевнені автори доповіді «Зміна клімату: швидше, сильніше і раніше», підготовленої Всесвітнім фондом дикої природи (WWF).

Зокрема, екологи наводять такий факт: арктична крига тоне, випереджаючи прогнози Міжурядової групи з кліматичних змін (IPCC) на 30 років, і може повністю зникнути за найближчу п'ятирічку (на думку учених, таке могло статися тільки за мільйон років).

Основна думка в доповіді — екологічну систему Землі очікує справжня катастрофа.

У зв'язку з цим Фонд дикої природи закликає Євросоюз показати приклад решті світу й виробити перелік заходів для зменшення викидів парникових газів як основного чинника глобального потепління.

На жаль, зазначають автори доповіді, деякі країни (зокрема, Італія та Польща) вже відмовилися від пропозицій щодо скорочення викидів CO₂, мотивуючи це неможливістю втілення в життя таких рішень у ситуації світової економічної кризи.

«Зміна клімату — головний виклик майбутньому всього людства, і в доповіді наголошується, наскільки

ки важливо, щоб міністри екології країн ЄС погодилися прийняти пакет заходів, здатних забезпечити зменшення викидів», — переконаний доктор Кейт Аллот, представник британського відділення WWF.

Костянтин ВАСИЛЬКЕВИЧ

Р Е К Л А М

Ірина — ворожка й знахарка, більш ніж 15 років успішно допомагає людям у Києві, неодноразово атестована Українською асоціацією народної медицини. 6 років мала спеціальний дозвіл Мінздраву України.

За один раз Ірина зняла пристрій з мого Костика й позбавила його заїкуватості, навчила його не боятися спати в темній кімнаті.

Т. Ромашко

Восени й навесні щороку моє тіло обсіпало якимись

червоними плямами, ніхто нічого не міг зробити. Чоловіки цуралися мене. Знахарка Ірина почитала наді мною стародавні молитви, підвела до іконки, запалила свічку, щось пошептала й відпустила з Богом. Через тиждень плями пройшли. Я почала зустрічатися з чудовим чоловіком. Це чудо, тільки так можна назвати те, що зі мною відбулося.

Валентина

Ірина просто чарівниця! Мене перестало турбувати опущення матки. Я кинула курити й без усяких дієт схудла на 15 кг, зникли страшні сині вузли вен на ногах. Так що тепер можу одягати прозорі колготки і високі каблукі, адже мені лише трохи за 40. А ще Ірина провела обряд над фотографією сина з невісткою. В останній рік вони погано жили, часто сварилися. Отож, після того, як я одягла на них куплені в Ірини обереги, їхні відносини налагодилися, невістка змогла знайти хорошу роботу, а син кинув пити.

Раїса І.

Ірина чекає вас 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 грудня.

Приємно з 10.00 до 14.00 за адресою:

Київ, бульв. Дружби народів, 26/1 (навпроти Будинку меблів, через дорогу.

Окремий вхід на розі будинку.

Перший поверх, вивіска «Центр народної медицини».

Іхати до ст. метро «Дружби народів».

Буде здійснюватися реалізація посібників, фотографій, оберегів. Ціна 20 грн.